

POROČEVALEC

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, maj - junij 2011

letnik XVIII

št. 36

Zahteva za ponovno odločanje (odložilni veto)

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu

Mnenja Državnega sveta

- Mnenje k Predlogu zakona o spremembah Zakona o dohodnini (ZDoh-2J)
- Mnenje k Predlogu zakona o tujcih (ZTuj-2)
- Mnenje k Predlogu zakona o spremembah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1D)
- Mnenje k Predlogu zakona o štipendiranju (ZŠtip-1)
- Mnenje k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-A)
- Mnenje k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-A)
- Mnenje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport k Predlogu zakona o Slovenski tiskovni agenciji (ZSTAgen) - druga obravnava
- Mnenje k Skupnemu poročilu o delu državnih tožilcev za leto 2010
- Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi (ZVEtL-A)
- Mnenje k Poročilu o delu in zaključnemu računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2010
- Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E)
- Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F)

Sklepi na podlagi posvetov

- Sklepi na podlagi posveta z naslovom Trajnostni razvoj kot načelo vzgoje in izobraževanja pri likovni in glasbeni vzgoji ter filozofiji

Mnenja in poročila komisij in delovnih teles Državnega sveta

- Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Prvemu letnemu poročilu o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2010
- Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o štipendiranju (ZŠtip-1) - druga obravnava
- Mnenje Komisije Državnega sveta k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o družbi Slovenske železnice (SDSŽ-A) - nujni postopek
- Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-A) - nujni postopek

- **Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-A) - nujni postopek**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1) - druga obravnava**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Skupnemu poročilu o delu državnih tožilcev za leto 2010**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu (ZPCP-2C) - nujni postopek**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev o Predlogu za sprejem avtentične razlage 1. točke prvega odstavka 21. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ORZFPPIPP21-1)**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E) - skrajšani postopek**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlogu zakona o davku na bilančno vsoto bank (ZDBVB) - druga obravnava**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F) - skrajšani postopek**
- **Poročilo Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Seznanitvi s pripombami Loterije Slovenije d.d. k zakonskemu urejanju omejevanja organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1)**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o evropskih svetih delavcev (ZESD-1) - druga obravnava**
- **Mnenje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve k Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 13 - Ribništvo za Hrvaško (ZAUPNO)**

Zahteva za ponovno odločanje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu

Državni svet Republike Slovenije je na 31. izredni seji 31. 5. 2011, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu (ZPCP-2C), ki ga je Državni zbor sprejel na 28. redni seji 24. maja 2011, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/2006), sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu (ZPCP-2C).

Obrazložitev:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu kljub podanim številnim strokovnim pomislekom uvaja parcialne rešitve na področju preverjanja dovolilnic za gospodarske subjekte, 30-dnevnega plačilnega roka in solidarne odgovornosti za plačilo voznine le za avtoprevozniško dejavnost. Takšne rešitve, predlagane in sprejete brez predhodno opravljenih analiz in konkretnih podatkov ter presoje posledic za ostali del slovenskega gospodarstva, odpirajo številna vprašanja, ki bi jih bilo potrebno obravnavati z vidika vpliva na celotno slovensko gospodarstvo, kot tudi z vidika evropsko primerljivih rešitev in že veljavne slovenske zakonodaje (solidarna odgovornost je že opredeljena v Zakonu o prevoznih pogodbah v cestnem prometu, plačilni roki pa v pred kratkim sprejetem Zakonu o preprečevanju zamud pri plačilih).

Zakon uvaja kontrolo dovolilnic, ki se iz pristojnosti državni organov prenaša na gospodarske subjekte, ki naj bi bili po novi zakonodajni rešitvi celo sankcionirani. Pri tem se zanemarljivo dejstvo, da podjetja nimajo ustreznega kadra za preverjanje dovolilnic, kar bo poleg ostalega še dodatno stroškovno obremenilo gospodarstvo. Gre za neupravičen prenos kontrole delovanja avtoprevozniške dejavnosti na zasebni sektor, zato je tak prenos javnih pooblastil v nasprotju z ustavo. Po zadnjih ocenah Ministrstva za javno upravo bodo predlagane zakonodajne spremembe, ki predvidevajo le preverjanje veljavnosti izdane dovolilnice, gospodarstvu povzročile za okrog 0,5 mio evrov dodatnih nepotrebnih stroškov (izobraževanje kadrov, kopiranje dokumentov in zagotavljanje dodatne tehnične podpore), kar je v sedanji gospodarski situaciji nesprejemljivo.

Takšne rešitve so v nasprotju z že sprejetim vladnim dokumentom "Pakt za evro", ki predvideva administrativne razbremenitve slovenskega gospodarstva. Prav tako je bil sprejet Program za odpravo administrativnih ovir, ki mora zmanjšati administrativna bremena za 25 % v treh letih do leta 2012.

Uvedba specialnega, 30-dnevnega plačilnega roka le v eni dejavnosti pomeni podvajanje zakonodaje pri določanju plačilnih rokov, ki veljajo za celotno gospodarstvo. Po podatkih AJPES avtoprevozniška dejavnost ni evidentirana kot kritična dejavnost z vidika dospelih neporavnanih obveznosti, temveč prednjačijo dejavnosti, kot so gradbeništvo, popravila motornih vozil ter zavarovalniške dejavnosti.

Iz navedenega je moč sklepati, da je likvidnost v avtoprevozniški dejavnosti stabilna v primerjavi z drugimi predhodno navedenimi dejavnostmi, zato ne obstajajo utemeljeni razlogi, da bi se le za to dejavnost v Sloveniji uvajal posebni absolutni plačilni rok.

Po razpoložljivih informacijah se že pri izvajanju veljavnega Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih pojavljajo številne težave, prav tako pa še ni poteklo dovolj časa za ugotovitev, ali je ta zakon dosegel svoj ključni cilj, to je izboljšanje plačilne discipline v Sloveniji. Zato je primerno, da

se parcialne rešitve za posamezne gospodarske dejavnosti ne uvajajo ločeno, in sicer še pred oceno učinkov novo uveljavljenega zakona na tem področju.

Uvedba zakonskega določila bi torej pomenila podvajanje zakonodaje pri določanju plačilnih rokov med gospodarskimi subjekti na ozemlju Republike Slovenije, hkrati pa bi vodila v izkrivljanje konkurence na enotnem trgu EU, saj bi za gospodarske subjekte v Republiki Sloveniji veljala bistveno drugačna pravila kot za konkurenčne gospodarske subjekte, ki delujejo na enotnem trgu EU. Absolutna določitev maksimalnega plačilnega roka predstavlja neupravičen poseg v svobodno gospodarsko pobudo in s tem kršitev 74. člena Ustave RS.

Uvedena novost solidarne odgovornosti ne zagotavlja pravne varnosti gospodarskih subjektov ter ni v skladu s splošnimi pogoji obligacijskega prava. Solidarni plačniki namreč nimajo podatkov o tem, kdo je naročnik prevoza, kakšni so elementi sklenjene prevozne pogodbe, kdo so sploh pogodbeni stranke prevozne pogodbe, prav tako pa nimajo vpliva na pogodbeni pogoje ali na izbiro prevoznika niti nadzora nad njimi ter njihovim poslovanjem. Ob tem se zastavlja tudi vprašanje pravne negotovosti poslovnih subjektov v primeru več solidarnih plačnikov v verigi, kako bi se zakon izvajal v primeru več zbirnih prevozov, obveščanje prevoznika glede ostalih solidarnih plačnikov v primeru prejetega plačila s strani enega od solidarnih zavezancev in regresnih zahtevkov med njimi, nevarnosti dvakratnega plačila prevoza, itd.

Rešitev, ki se nanaša na solidarno odgovornost pri opravljanju prevozov blaga, je v primerni obliki podana že v veljavnem zakonu o prevoznih pogodbah v cestnem prometu, ki velja od leta 2007 dalje in jo subjekti nemoteno uporabljajo pri svojem poslovanju.

Državni svet meni, da je zakonodajne rešitve potrebno predhodno skrbno pretehtati tudi z vidika sorazmernosti učinkov ukrepa v primerjavi z vloženimi sredstvi in stroški, ki iz tega izhajajo. Ustreznejše učinke bi se dalo doseči tudi z drugačnimi rešitvami, predvsem s spoštovanjem in opravljanjem učinkovitega nadzora nad izvajanjem že uveljavljene zakonodaje, ki ureja obravnavana področja. Proučiti bi bilo potrebno možnost uvedbe elektronskega preverjanja dovolilnic preko pristojnih državnih organov (Ministrstvo za promet ali Carinska uprava Republike Slovenije), čemur v vseh opravljenih razpravah Državnega zbora Republike Slovenije nista nasprotovala niti Ministrstvo za promet kot tudi ne predstavniki avtoprevoznikov, ter v celoti črtati določbe, ki se nanašajo na uvedbo 30-dnevnega plačilnega roka in solidarne odgovornosti za plačilo voznine, saj jih ustrezno že ureja veljavna zakonodaja.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah Zakona o dohodnini (ZDoh-2J)

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 11. 5. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje mnenje k Predlogu zakona o spremembah Zakona o dohodnini (ZDoh-2J) - druga obravnava

Državni svet predlog zakona podpira.

S predloženim zakonskim predlogom se predlaga črtanje ureditve, ki jo je uvedla novela Zakona o dohodnini, sprejeta decembra 2010 in je uveljavila obvezen prehod na sistem vodenja knjigovodstva za ugotavljanje davčne osnove od kmetijske in gozdarske dejavnosti na kmetijah, katerih skupni dohodek članov gospodinjstva presega 7500 evrov.

Predlog zakona torej predvideva možnost odločitve kmetov, da po lastni presoji določijo način ugotavljanja davčne osnove. S tem se administrativno razbremenjuje kmetijstvo, državni svet pa se zavzema za poenostavitve davčne politike v celoti ter za takšne predloge, ki bi finančno razbremenili vse gospodarske subjekte. Tako bi veljalo razmisliti tudi o zakonski rešitvi, ki bi predvidela obdavčitev kmetijske dejavnosti na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka ter razširitev takšnega načina obdavčitve tudi na obrtnike in manjša podjetja.

Predlagatelj sprememb zakona opozarja, da bi uvajanje obveznega knjigovodstva, predvideno z veljavnim zakonom, za povečano število kmečkih gospodarstev pomenilo dodatne finančne obveznosti v obliki stroškov, ki bi jih zaračunavali računovodski servisi posameznim kmetijam za svoje storitve. Uvedba obveznega knjigovodstva bi zahtevala tudi sprejem določenih standardov za vodenje računovodstva v kmetijstvu in njihovo prilagoditev realnim potrebam slovenskega kmetijstva. Državni svet ugotavlja, da takšni postopki ne vodijo k administrativnemu in finančnemu razbremenjevanju gospodarskih subjektov.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o tujcih (ZTuj-2)

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 11. 5. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Predlogu zakona o tujcih (ZTuj-2) - druga obravnava.

Državni svet podpira predlog zakona.

Državni svet ugotavlja, da je bil Zakon o tujcih sprejet leta 1999, spremenjen in dopolnjen leta 2002, 2005, 2006, 2007, 2008 in leta 2009, kar nakazuje na upoštevanje prakse in prilagajanje pravnemu redu EU ter predstavlja temelj novele zakona.

Državni svet podpira celovitost sprememb in usmeritve k rešitvam, ki zagotavljajo krepitev varovanja pravic tujcev, uvedbo modre karte, varovanje pravic tujcem, ki so žrtve nezakonitega zaposlovanja, določajo vizumsko poslovanje in zagotavljajo varovanje pravice državljanom drugih držav članic EU in njihovim družinskim članom.

Določba prvega odstavka 39. člena omogoča tujcu, ki želi prebivati v Republiki Sloveniji zaradi zaposlitve ali dela, da se mu lahko izda dovoljenje za začasno prebivanje, če ima delovno dovoljenje ali če izpolnjuje pogoje, ki jih za opravljanje posamezne dejavnosti določajo zakoni ali drugi predpisi. Ob tem Državni svet opozarja na obstoj nevarnosti, da bi razlog zaposlitve ali dela prenehal. Izguba zaposlitve ali dela naj bi dopuščala možnost in pravico začasnega bivanja (npr. na Švedskem ima tujec delavec v primeru izgube zaposlitve možnost začasnega bivanja).

Zaradi različnih stališč kaže opozoriti na pomislek glede pravne podlage in določb tretjega odstavka 53. člena, ki omogočajo izdajo dovoljenja za prebivanje tujcev iz drugih utemeljenih razlogov in zaradi interesa Republike Slovenije. Določbe dajejo pravno podlago za morebiten sprejem zapornikov iz Guantánama in sledijo predhodno izraženi nameri predlagatelja.

Državni svet opozarja, da bi zaradi celovitosti rešitev predloga zakona kazalo ponovno pretehtati ustreznost prehodnih in končnih določb.

Državni svet podpira konkretne pripombe Varuha človekovih pravic k Predlogu zakona o tujcih in predlaga, da se v nadaljnjem zakonodajnem postopku upoštevajo v največji možni meri.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1D)

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 11. 5. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1D) - druga obravnava.

Državni svet ne podpira Predloga zakona.

S spremembo Zakona o graditvi objektov, ki je pripravljena v okviru priprave ukrepov za sanacijo gradbeništva in na predlog Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, se predlaga ukinitve gradnje objektov v lastni režiji največje uporabne površine 250m², obenem pa so ohranja možnost gradnje gasilskih in planinskih domov v lastni režiji, vendar največje uporabne površine 250m² (sedaj 350m²). Predlagatelj ocenjuje, da bi z omejitvijo možnosti gradnje objektov v lastni režiji na gradnjo enostavnih in nezahtevnih objektov ter na izvedbo rednih in investicijskih vzdrževalnih del zmanjšal obseg sive ekonomije in pripomogel h krepitvi gospodarstva v smislu sanacije gradbeništva. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije si že več let prizadeva za ukinitve ali omejitve gradnje v lastni režiji, ki ne more pomeniti socialnega korektiva, se pa zaveda, da tak predlog ne more v celoti rešiti krize v gradbeništvu.

Državni svet razume interes obrtnikov s področja gradbeništva, da se omeji delo na črno in s tem sivo ekonomijo, vendar ocenjuje, da Predlog zakona le vznemirja ljudi in ne prinaša velikega finančnega učinka v gradbenem sektorju in želenih rezultatov pri omejevanju dela na črno in sive ekonomije, saj so mnogokrat prav obrtniki tisti, ki delajo na črno oz. brez računa ali pa dela ne opravijo dovolj kakovostno. Po mnenju Državnega sveta bi omejitev gradnje v lastni režiji onemogočila potencialne investitorje, ki si zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne morejo privoščiti registriranih izvajalcev, ter uporabo instituta medsosedske pomoči kot tradicionalne oblike pomoči med prijatelji in sosedi v slovenskem prostoru.

Državni svet se pridružuje mnenju Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, da bi predlagana sprememba zakona vplivala na slabši ekonomski položaj kmetov, ki gradijo objekte za potrebe kmetijstva v lastni režiji (lastno delo ob pomoč prijateljev in sorodnikov) zaradi manjših stroškov investicij, in urejenost slovenskega podeželja. Zaradi razdrobljenosti so namreč slovenske kmetije že sedaj finančno šibke. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije tudi opozarja na preostroke kriterije za gradnjo v lastni režiji. Čeprav so kmetijski objekti z veliko tlorisno površino, gre za relativno nezahtevno gradnjo. Ob tem Državni svet tudi poudarja, da morajo kmetije, če želijo pridobiti evropska sredstva na javnih razpisih, pridobiti vso dokumentacijo in najeti obrtnike, zato gradnje v lastni režiji ni veliko.

Državni svet se ne strinja z argumenti predlagatelja in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, da se s predlaganim ukrepom zvišuje tudi varnost objektov in kvaliteta gradenj, saj že veljavna zakonodaja določa možnost gradnje v lastni režiji pod pogojem, da je zagotovljen gradbeni nadzor. Če se gradbeni nadzor ne izvaja, je to zaradi neizvajanja veljavne zakonodaje ter slabega nadzora inšpekcijskih služb.

Državni svet se strinja s Skupnostjo občin Slovenije, da ni nobene potrebe po spreminjanju zakona in omejevanju gradnje v lastni režiji, ampak je nujno okrepiti nadzor nad gradnjami (varnost in kvalitetna gradnja) ter nadzor inšpekcijskih in drugih služb (npr. DURS), če hočemo omejiti delo na črno in zmanjšati sivo ekonomijo na področju gradbeništva. Državni svet tudi meni, da je predlagatelj podlegel interesom gradbenih lobijev, ni pa izvedel resnih strokovnih analiz, ki bi pokazale, kako razširjena je pravzaprav gradnja v lastni režiji in kakšni bodo finančni učinki Predloga zakona.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o štipendiranju (ZŠtip-1)

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 11. 5. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Predlogu zakona o štipendiranju (ZŠtip-1) - druga obravnava.

Državni svet ne podpira predloga zakona.

Državni svet se je seznanil s ključnimi cilji in rešitvami predloga zakona, med katerimi so izpostavljeni celovita prenova področja štipendiranja, doseganje večje transparentnosti pri podeljevanju štipendij na podlagi spremenjenih postopkov dodeljevanja finančnih sredstev, pocenitev sistema dodeljevanja štipendij ter zagotavljanje tesnejše povezave med procesom izobraževanja in trgom dela.

Državni svet meni, da je v zadnjem desetletju področje štipendiranja doživelo številne spremembe, katerih posledice se negativno kažejo zlasti v upadanju števila štipendij ter neučinkovite porabe sredstev Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije ter proračunskih sredstev. Primer slednjega je slaba ocena potrebnega dviga cenzusa ob spreminjanju Zakona o štipendiranju v letu 2009, zaradi česar je ostal neporabljen velik obseg namenskih finančnih sredstev. Državni svet prav tako meni, da bo zaradi številnih sprememb čedalje težje primerjati med seboj različne do sedaj uporabljene sisteme in njihovo uspešnost, kar se tiče števila štipendistov, višine štipendij, primerjave učinka različnih cenzusov itd.

Državni svet ugotavlja, da je bil del področja štipendiranja, in sicer pravica do prejemanja državne štipendije, urejen že z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki je bil sprejet v letu 2010. Urejanje področja štipendiranja torej v zadnjih dveh letih poteka vzporedno preko dveh zakonov - sprememb veljavnega Zakona o štipendiranju oziroma priprave novega ter prej omenjenega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki v svojih določbah napotuje na reševanje določenih vprašanj v zvezi z državnimi štipendijami na obravnavani Predlog zakona o štipendiranju. V zvezi s to povezavo Državni svet opozarja na dejstvo, da je bila pred kratkim vložena v zakonodajno proceduro po nujnem postopku novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, katere določbe bodo neposredno vplivale tudi na Predlog zakona o štipendiranju, natančneje na urejanje področja državnih štipendij. Državni svet takšen pristop k pomembnim spremembam področja štipendijske politike ocenjuje kot neusklajen in predvsem nepregleden.

Državni svet se je seznanil s pripombami in amandmaji Študentske organizacije Slovenije in na tej podlagi ugotavlja, da ostajajo med njimi in predlagateljem neusklajena tri ključna vprašanja: odvzete pravice do štipendije dijakom, mlajšim od 18 let; ukinitve štipendiranja študija na 3. stopnji (doktorskega študija) ter zaostritev pogojev za pridobitev Zoisove štipendije na podlagi uvedbe kumulativnih pogojev za njeno pridobitev (potrdilo o nadarjenosti, šolski uspeh in izjemni dosežek). Državni svet na podlagi podanih pripomb ocenjuje, da je kljub dolgotrajni razpravi o vsebini predloga zakona tudi tokrat prišlo do ponovitve v preteklosti že videnega nekonstruktivnega dialoga med zainteresiranimi deležniki in predlagateljem. Ker izpostavljene sporne točke predloga zakona na nek način pomenijo nasprotovanje osnovnemu konceptu zakona, Državni svet v skladu s to ugotovitvijo poziva Študentsko organizacijo Slovenije, Dijaško organizacijo Slovenije in predlagatelja, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka ponovno poizkusijo najti sprejemljive rešitve spornih točk predloga zakona.

Državni svet meni, da je potrebno ocenjevati določbe Predloga zakona o štipendiranju tudi z vidika njegove tesne povezave z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na katerega so vezane pomembne določbe obravnavanega predloga zakona - o pogojih za dodelitev državne štipendije, načina ugotavljanja materialnega položaja vlagatelja, obdobja prejemanja ter izplačila državne štipendije.

Pomembna povezava med Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter predlogom Zakona o štipendiranju se najbolj jasno kaže preko 19. člena Predloga zakona o štipendiranju, ki odreja, da o dodelitvi državne štipendije odloča pristojni center za socialno delo, v skladu z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Pri tem so sporne zlasti določbe tretjega poglavja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z naslovom Ugotavljanje materialnega položaja posamezne osebe oziroma natančnejše določbe, ki se nanašajo na način upoštevanja premoženja pri določanju materialnega položaja, ki služi kot podlaga za določitev pravice do posameznega denarnega prejemka, med drugim tudi državne štipendije. Določeno je namreč, da se premoženje upošteva tako, da se dohodki oseb povečajo za fiktivno določen dohodek, in sicer v višini letnega zneska obresti (letna obrestna mera za gospodinjstva za vezane vloge nad 1 letom do 2 leti), izračunanih od vrednosti premoženja, ki se upošteva na dan vložitve vloge. Fiktivno določen dohodek, katerega naziv pove, da temelji na ocenah in ne realnih podlagah, bo imel za zdaj še nedefiniran vpliv na višino cenzusa, tako da je dejanski učinek dviga meje dohodkov oziroma cenzusa (na 64 % neto povprečne plače na družinskega člana po Predlogu zakona o štipendiranju) za posameznika, spričo kumulativnega vpliva različnih dejavnikov na njegovo uvrstitev v določeni dohodkovni razred, vprašljiv. S tem je vprašljiv tudi učinek Predloga zakona o štipendiranju na napovedano zvišanje višine prejetih štipendij.

Državni svet opozarja, da bo z napovedanim zamikom začetka uporabe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev prišlo tudi do zamika uporabe določb o državni štipendiji, saj je začetek uporabe slednjih v prehodnih določbah novele omenjenega zakona predviden za 1. januar 2012. Hkrati je v noveli predvideno zaostrovanje cenzusa za upravičenost do državne štipendije do začetka šolskega oziroma študijskega leta 2013/2014, in sicer je predlagan dvig cenzusa za en dohodkovni razred (meja je, namesto na 64 % kot to določa obravnavani predlog zakona, postavljena na 53 % neto povprečne plače na družinskega člana). Kot razlog je navedena zavrnitev Zakona o malem delu na referendumu, pri čemer Državni svet navedeni razlog ocenjuje kot neutemeljen, saj so bila koncesijska sredstva, pridobljena na podlagi Zakona o malem delu, predvidena kot vir financiranja za štipendije, ki jih podeljuje in sofinancira Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, in ne kot vir financiranja državnih štipendij.

Državni svet meni, da bi predlagatelj in zakonodajalec morala slediti začrtani časovnici glede uveljavljanja določb zakona, ki se nanašajo na začetek podeljevanja štipendij po novem zakonu, torej jih začeti podeljevati še letos, s septembrom 2011 za dijake in z oktobrom 2011 za študente. Prav tako Državni svet meni, da bi bilo potrebno tistim dijakom, ki so do sedaj imeli pravico dobivati štipendijo pred dopolnjenim 18. letom starosti, omogočiti, da to pravico izčrpajo v celoti, brez prekinitve.

Državni svet podpira amandma Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije k 13. členu predloga zakona, v katerem predlagajo premik starostne omejitve za pridobitev pravice do štipendije na 15 let starosti. S predlaganim amandmajem želijo zaščititi dijake, mlajše od 18 let, ki prihajajo iz najbolj socialno ogroženih kmečkih družin, se šolajo izven svojega kraja bivanja in jim otroški dodatek, kot prihodek staršev katerega namen porabe ni jasno določen, ne bo mogel nadomestiti državne štipendije, ki ima jasen status namenskega sredstva, ki pripada direktno dijaku. Državni svet pri tem opozarja tudi na že sicer poslabšan položaj dijakov, v primerjavi s študenti in osnovnošolci, po ukinitvi subvencionirane prehrane ter na čedalje večje razlike v med izhodišči mladih, ki živijo v ruralnem okolju, v primerjavi s tistimi, ki živijo v urbanih mestnih središčih. Državni svet meni, da bi se moralo s predlogom zakona zasledovati zlasti cilj, da se mladim, ne glede na to, iz katerega dela Slovenije prihajajo, na podlagi pravice do državne štipendije, omogoči približno enake pogoje za dostop do izobrazbe.

Državni svet izpostavlja tudi vprašanje upravičenosti ustanavljanja regijskih štipendijskih fundacij, v smislu preobremenjevanja sistema kadrovskega štipendiranja na regionalni ravni z novimi organizacijskimi oblikami in vprašanjem njihovega dejanskega vpliva na večjo učinkovitost delovanja sistema.

Državni svet sicer podpira namero predlagatelja, da z zakonom skuša prispevati k vzpostavitvi tesnejše povezave med izobraževanjem in trgom dela, vendar ocenjuje, da zastavljeni pristop ne

predstavlja učinkovitega in celovitega načina za doseganje tega cilja. Državni svet ugotavlja, da se ključni problem slovenske družbe kaže v nezmožnosti medsebojnega povezovanja ključnih elementov razvoja družbe, zato opozarja, da naj se cilji na področju politike štipendiranja usklajujejo z razvojnimi cilji na področju celotnega izobraževalnega sistema, zlasti na področju visokega šolstva, ob upoštevanju realnih potreb po znanju in dodani vrednosti s strani gospodarstva in družbe v celoti.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-A)

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 11. 5. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-A) - nujni postopek.

Državni svet ne podpira predloga zakona.

Državni svet se je seznanil z razlogi za predložene spremembe in dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in v zvezi z njimi ugotavlja, da je Državni svet na svoji 28. redni seji 7. 7. 2010, ob obravnavi takratnega Predloga zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, jasno izrazil dvom v pravočasno realizacijo posameznih določb predloga zakona do takrat predvidenega začetka uporabe zakona, torej do 1. junija 2011. Izpostavil je vprašanje prenosa novih pristojnosti, vključno s kadri, na centre za socialno delo in zmožnost pravočasne vzpostavitve vseh potrebnih evidenc.

Glede na navedene razloge za sedaj predložene spremembe in dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Državni svet ugotavlja, da so bila lanskoletna opozorila Državnega sveta ob sprejemanju zakona utemeljena. Pri tem Državni svet ocenjuje, da je tudi tokratni datum uveljavitve zakona, 1. januar 2012, preveč ambiciozno zastavljen in dvomi, da bodo pravočasno pripravljene zahtevane evidence, ki predstavljajo podlago za vzpostavitev enotnega informacijskega sistema. Vprašljiva je zlasti centralna evidenca udeležencev visokošolskega izobraževanja, za katero se že sedaj v uvodu predloga zakona navaja, da bo na voljo šele v začetku naslednjega leta. Prav tako je vprašanje, če bodo pravočasno izpolnjene vse kadrovske in prostorske zahteve v povezavi z razširjenimi pristojnostmi centrov za socialno delo.

Državni svet, poleg še vedno preveč ambiciozno zastavljenega roka za začetek uporabe predloga zakona, opozarja tudi na številna druga odprta vprašanja veljavnega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Tako na primer še vedno niso jasno določene realne podlage za ocene dejanskega vpliva posameznih določb predloga zakona na posamezne skupine prejemnikov denarnih socialnih pomoči. Še vedno ni znano na kakšnih podlagah temeljijo simulacije in izračuni, ki se omenjajo v zvezi s posameznimi zakonskimi določbami, prav tako niso znane metodologije, na katerih temeljijo kriteriji za predlagane zakonske rešitve. Obstaja torej možnost, da so kriteriji postavljeni tako, da bo velik del sedanjih upravičencev izločen iz kroga upravičencev po novem zakonu. Glede na to, da bo pomemben del ugotavljanja upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev predstavljala tudi ocena vrednosti premoženja, s tem da tako evidenca nepremičnin kot metodologija za ugotavljanje slednjega še zdaleč nista pripravljena, je težko trditi, da predstavljene ocene učinkov posameznih ukrepov kažejo realno sliko tako glede števila prejemnikov posameznih denarnih socialnih prejemkov kot tudi glede njihove višine.

Državni svet opozarja tudi na veliko razliko v obsegu dohodkov in prejemkov, ki se po novem upoštevajo za ugotavljanje materialnega položaja posameznika oziroma družine, v primerjavi z bruto dohodki, ki so se upoštevali za pridobitev posamezne pravice na podlagi Zakona o

starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/2006 – UPB2, 114/2006, 122/2007, 10/2008 in 62/2010). Po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev je teh dohodkov bistveno več, hkrati pa se bo za ugotavljanje materialnega položaja upošteval tudi t.i. fiktivni dohodek, kot posledica ocene vrednosti nepremičnin. Pri tem je potrebno opozoriti na to, da se realne vrednosti nepremičnin v Sloveniji, zlasti glede na lokacijo in kvaliteto zemljišč, lahko drastično razlikujejo med seboj, s tem pa tudi realno stanje premoženja posameznika. Zlasti kmetje v oddaljenih predelih Slovenije, kjer so vrednosti zemljišč ter nepremičnin neprimerljivo nižje kot na primer v urbanih središčih, bodo v tem pogledu v slabšem izhodiščnem položaju.

Državni svet opozarja tudi na zaostrovanje cenzusa za upravičenost do državne štipendije do začetka šolskega oziroma študijskega leta 2013/2014, in sicer je predlagan dvig cenzusa za en dohodkovni razred (meja je, namesto na 64 % kot to določa obravnavani predlog zakona, postavljena na 53 % neto povprečne plače na družinskega člana). Kot razlog je navedena zavrnitev Zakona o malem delu, pri čemer Državni svet navedeni razlog ocenjuje kot neutemeljen, saj so bila koncesijska sredstva, pridobljena na podlagi Zakona o malem delu, predvidena kot vir financiranja za štipendije, ki jih podeljuje in sofinancira Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, in ne kot vir financiranja državnih štipendij. S predvideno zamrznitvijo najvišjega predvidenega dohodkovnega razreda (od 53 % do 64% neto povprečne plače na družinskega člana) za naslednji dve študijski leti se bo po oceni Državnega sveta bistveno znižalo napovedano število prejemnikov državnih štipendij.

Državni svet opozarja tudi na vprašanje urejanja pravice do varstvenega dodatka, ki ga Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev določa kot enega izmed denarnih socialnih prejemkov. Njegovo urejanje je potrebno analizirati tudi v povezavi z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih, kjer se ureja pravica do njegove pridobitve. Varstveni dodatek je bil do sedaj urejen v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter vezan na vplačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in s tem na ožji krog upravičencev (zavarovanec oziroma upokojenec, ki je pretežni del skupnega obveznega zavarovanja do pridobitve pravice do pokojnine dosegel v zavarovanju za ožji obseg pravic, mu pravica do varstvenega dodatka ni pripadla), z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih pa se njegova vloga socialno varstvenega transferja, ki omogoča zagotavljanje sredstev za kritje življenjskih stroškov, širi na vse državljane Republike Slovenije, ki so trajno nezaposljivi ali trajno nezmožni za delo ali starejši od 63 let ženske oziroma od 65 let moški. Po eni strani se s tem na nek način uvaja enakopravna obravnava vseh družbenih skupin, zlasti se izboljša položaj kmetov in obrtnikov, ki so bili do sedaj glede varstvenega dodatka v slabšem položaju. Vendarle pa po drugi strani prenos varstvenega dodatka v sistem socialnih varstvenih prejemkov, njegova vezava na materialni položaj posameznika ter na pravico države do njegovega povračila na podlagi prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine, katere lastnik je, na dolgi rok pomeni vsesplošno poslabšanje položaja prejemnikov tega dodatka.

Državni svet ugotavlja, da bi morale določbe glede obveznosti vračila prejetih denarnih socialnih prejemkov, torej tudi varstvenega dodatka, temeljiti na jasno postavljenih kriterijih in biti pregledno urejene v okviru zakonov s področja socialnega varstva, in ne bi smele biti odvisne zgolj od subjektivne razlage določb 128. člena Zakona o dedovanju (Uradni list RS, št. 15/1976, 23/1978, 17/1991, 13/1994, 40/1994, 82/1994, 117/2000, 67/2001 in 83/2001) ter sodbe Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 117/2000 Odl.US: U-I-330/97-28) v posamičnem primeru. Prav zato Državni svet ocenjuje, da bi se morala v zvezi s tem vprašanjem izvesti temeljita razprava, v katero naj se vključijo vsi zainteresirani družbeni segmenti. Ob tem se je Državni svet seznanil s sklepom Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, da na eno od prihodnjih sej komisije uvrsti posebno točko dnevnega reda s to tematiko.

Državni svet meni, da je s sprejetjem Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter Zakona o socialno varstvenih prejemkih prišlo do temeljnega premika v razumevanju vloge socialno varstvenih prejemkov. Do sedaj je veljalo, da so slednji predstavljali temeljne elemente socialne pomoči države svojim državljanom, medtem ko se sedaj celoten princip spreminja v neke vrste dolžniško-upniško razmerje med prejemnikom denarne socialne pomoči ter državo, zlasti preko uveljavljanja pravice države do povračila izplačanih denarnih socialnih pomoči na podlagi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine v korist Republike.

Državni svet ugotavlja, da je Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlog zakona obravnaval na svoji 29. nujni seji 10. 5. 2011 in sprejel amandmaje k 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 12., 14., 16., 19., 20. in 21. členu predloga zakona. Sprejeti amandmaji temeljijo na pripombah Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in so nomotehnične narave, zato njihova vsebina ne vpliva na izražene pripombe Državnega sveta k predlogu zakona.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-A)

Državni svet Republike Slovenije je na 37. seji 11. 5. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-A) - nujni postopek.

Državni svet predlog zakona podpira.

Državni svet ugotavlja, da je Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide vsebino rešitev predloga zakona, ki se nanašajo na urejanje pravic oseb z motnjami v duševnem razvoju, obravnavala že na svoji 53. seji 18. 4. 2011. Takrat se je komisija seznanila s pobudo Zveze Sožitje za sprejem ustreznih sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki bi preprečile vključitev oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju med prejemnike socialnih pomoči, ter z namero Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da bo v skladu s pobudo Zveze Sožitje v zakonodajno proceduro vložilo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih, in ju podprla.

Državni svet se je seznanil s ključnimi rešitvami predloga zakona, vključno s potrebnim zamikom uveljavitve zakona, ker je njegovo izvajanje vezano na Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, katerega začetek uporabe se prav tako zamika na 1. januar 2012.

Državni svet glede sprememb in dopolnitve predloga zakona, ki se nanašajo na pravico do nadomestila za invalidnost ali dodatka za tujo nego in pomoč, ugotavlja, da so skladne z vsebino pobude Zveze Sožitje in z njo tudi usklajene, zato jih v celoti podpira.

Državni svet ugotavlja, da je do sprejema Zakona o socialno varstvenih prejemkih julija 2010 področje prejemkov oseb z motnjo v duševnem razvoju urejal Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/1983, Uradni list RS, št. 114/2006 - ZUTPG, 122/2007 - Odl. US, 5/2008, 73/2008, 8/2009, 53/2009, 7/2010, 56/2010, 3/2011). Slednji je duševno in telesno prizadetim osebam omogočal prejemanje dveh vrst denarnih prejemkov - nadomestila za invalidnost in dodatka za tujo nego in pomoč. V primeru, da bi se Zakon o socialno varstvenih prejemkih začel uporabljati v juniju 2011, kot je bilo mišljeno prvotno, bi prenehale veljati določbe Zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki se nanašajo na omenjena denarna prejemka, in za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju bi se uvedli dve novi vrsti denarnega prejemka - socialna denarna pomoč, na podlagi utemeljitve trajne nezmožnosti za delo, ter varstveni dodatek. S takšno spremembo statusa denarnih prejemkov bi se popolnoma izbrisala identiteta denarnih prejemkov invalidov. Invalidi tako ne bi prejeli več denarnih prejemkov zaradi svojega statusa, temveč zaradi slabšega socialnega položaja, v katerem bi se lahko znašli. Izginila bi torej jasna povezava med dejanskim vzrokom in posledico, torej prejetjem denarnega prejemka zaradi invalidnosti, ki je objektivno dejstvo. Takšna transformacija denarnega prejemka bi lahko posledično negativno vplivala tudi na uveljavljanje pravic invalidov v okviru izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja ter socialnega varstva.

Glede na to, da se pripravlja novela Zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki naj bi področje oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju uredila celovito, vključno z določbami o denarnih prejemkih, Državni svet meni, da je smiselno, da do sprejema omenjenega zakona področje denarnih prejemkov oseb z motnjo v duševnem razvoju ostane urejeno v veljavnem Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

Državni svet poudarja, da urejeno in učinkovito invalidsko varstvo temelji na ravnotežju med invalidskimi prejemki, ki so vezani na materialne cenzuse, in med tistimi, ki nanje niso vezani. S predlaganimi spremembami in dopolnitvijo Zakona o socialno varstvenih prejemkih se tako za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju ponovno vzpostavlja ravnotežje, ki je bilo porušeno ob sprejemu Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

Državni svet se je seznanil tudi s predlogom amandmaja Zveze Paraplegikov Slovenije in Zveze delovnih invalidov Slovenije k 36. členu Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki sta ga zvezi naslovili na ministra, pristojnega za delo, družino in socialne zadeve in ki se glasi:

36. člen Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/2010) se dopolni z novim 11. odstavkom, ki se glasi:

"(11) Pri uveljavljanju zahtevka v korist Republike Slovenije iz nepremičnine iz 7. odstavka tega člena po smrti prejemnika denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka se upoštevajo materialne okoliščine dedičev prejemnika denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka. Dediči, ki imajo dohodek do višine, ki jo ta zakon določa za upravičenost posameznika ali družine do denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka, bodo oproščeni povračila sredstev iz dedovanja nepremičnine iz 7. odstavka tega člena."

Obrazložitev:

129. člen Zakona o dedovanju določa, da se lahko Republika Slovenija ali občina, iz proračuna katere se je financirala pomoč zapustniku v skladu s predpisi o socialnem varstvu, do konca zapuščinske obravnave odpove pravici do povračila te pomoči, če so zapustnikov dediči njegov zakonec ali njegovi otroci, ki so sami potrebni pomoči. Za izboljšanje možnosti prejemnikov denarnih pomoči, da si uredijo življenje brez pomoči države, je nujno, da se država v primeru, ko so tudi dediči v takem premoženjskem stanju, da bi bili upravičeni do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, odreče poplačilu iz premoženja, ki je predmet dedovanja. Če so dediči tudi prejemniki denarne socialne pomoči, potem bi bilo upravičeno kvečjemu, da še naprej ostane v zemljiški knjigi zaznamovana prepoved odsvojitve ali obremenitve, ne pa da pride do poplačila. Ravno podedovano premoženje bi lahko pripomoglo dedičem v slabšem finančnem stanju (kar pa prejemniki varstvenega dodatka, socialne pomoči so), da si opomorejo in sami zagotovijo svoje preživljanje in preživljanje svojih družin. S poplačilom države iz premoženja, ki se deduje, se tako dodatno siromaši najrevnejši sloj prebivalstva, kamor sodi tudi 787 delovnih invalidov, članov Zveze delovnih invalidov Slovenije, ki prejemajo varstveni dodatek. Velika verjetnost pa je, da so tudi potomci teh prejemnikov revni.

S predlogom, da se zgoraj navedenim prejemnikom v primeru dedovanja odpiše dolg do države, se skuša preprečiti prehajanje socialnih stisk z generacije na generacijo.

Državni svet v zvezi s predlaganim amandmajem ugotavlja, da so lahko situacije v praksi, kar se tiče problematike povračila prejete denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, zelo različne (gledano tako z vidika položaja prejemnika navedenih pomoči kot njegovih dedičev), zato meni, da bi bilo potrebno, tudi v povezavi z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na zakonski ravni natančneje določiti jasne kriterije za uveljavljanje pravice države do povračila izplačanih denarnih socialnih pomoči.

Glede na to, da 132. člen Poslovnika Državnega zbora določa, da se pri predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona amandmaje lahko vlaga le k členom sprememb in dopolnitev predloga zakona in ker Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih ne posega v 36. člen zakona, Državni svet amandmaju Zveze paraplegikov Slovenije in Zveze

delovnih invalidov Slovenije izraža načelno podporo, pri tem pa Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve poziva, da amandma preuči in ga v največji možni meri upošteva pri pripravi morebitnih dodatnih zakonodajnih sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

Državni svet ugotavlja, da je Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlog zakona obravnaval na svoji 29. nujni seji 10. 5. 2011 in sprejel amandmaje k 4., 7. členu, k naslovu poglavja o končnih določbah ter novi 8.a člen. Sprejeti amandmaji temeljijo na pripombah Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in so večinoma nomotehnične narave, zato njihova vsebina ne spreminja izraženih stališč Državnega sveta k predlogu zakona.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
Predsednik

Mnenje k Skupnemu poročilu o delu državnih tožilcev za leto 2010

Državni svet Republike Slovenije je na 38. seji 8. 6. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Skupnemu poročilu o delu državnih tožilcev za leto 2010.

Državni svet se je seznanil s poročilom in ga podpira.

Skupno poročilo o delu državnih tožilcev za leto 2010 nakazuje, da se je tudi v preteklem letu povečeval priliv novih zadev. Vsebinska poročila in podatki kažejo, da je bilo ob manjšemu številu državnih tožilcev in večji obremenjenosti ter deležu obsodilnih sodb (na nivoju 79%) delo državnih tožilcev uspešno.

Državni svet ugotavlja, da kadrovska zapolnitev delovnih mest ne sledi povečanemu prilivu prejetih in rešenih zadev. Državni svet zato opozarja na razreševanje kadrovskega zahteva državnega tožilstva, saj ustrezno število državnih tožilcev in s tem povezana boljše organizacija omogoča hitrejše in učinkovito reševanje tudi najzahtevnejših zvrsti kriminalnih dejanj. Glede na to, da je v zakonodajnem postopku Predlog zakona o državnem tožilstvu, bo treba pri prehodu na prenovljen sistem veliko pozornosti nameniti temu, da delo državnih tožilcev ne bo oteženo in da se pogoji za njihovo delo tudi kako drugače ne bodo poslabšali. Iz poročila namreč sledi, da se odkrivanje in obravnavanje kriminalnih dejanj in z njimi povezanih oseb ter združb vedno bolj povečuje, poleg tega pa se kriminaliteta pojavlja v novih oblikah.

Državni svet podpira prizadevanja za okrepitev in izboljšanje delovnih, materialnih in strokovnih pogojev za učinkovito delo ter boljšo koordinacijo in usklajeno delovanje policije, državnega tožilstva in sodišč ter sodelovanje in podporo Ministrstva za pravosodje.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi (ZVEtL-A)

Državni svet Republike Slovenije je na 38. seji 8. 6. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona

o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi (ZVEtL-A) - skrajšani postopek.

Državni svet podpira predlog zakona.

Državni svet ugotavlja, da predlog omogoča učinkovitejši in ekonomičnejši postopek katastrskega vpisa po Zakonu o evidentiranju nepremičnin in na podlagi sprememb in dopolnenih določb Zakona o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi.

Državni svet poudarja, da so glede urejenosti pripadajočih zemljišč nepremičninske evidence najmanj usklajene z razmerami na terenu. Občinam in zemljiškoknjižnim lastnikom zemljišč bo zagotovljena legitimacija za začetek postopka.

Vknjižba zemljiške pravice se po postopku ureja na sodišču. Po podatkih sodišč je bilo vloženih 800 predlogov, od tega 30 rešenih in od tega 5 meritornih zadev. Podatki nakazujejo tudi na zapletenost in dolgotrajnost postopkov. Državni svet opozarja na morebitne težave pri ugotavljanju obsega funkcionalnega zemljišča, še posebej v kolikor ni navodil in ob pomanjkanju sodne prakse. Kjer je sodna praksa utečena, postopki lahko potekajo dokaj hitro.

Postopek ugotavljanja pripadajočega zemljišča je ob upoštevanju urbanističnih kriterijev, tehničnih kriterijev in redne rabe kot kontrolnega kriterija v nepravdnem postopku z udeležbo raznorodnih udeležencev strokovno zahteven in dolgotrajen, zato bi kazalo razmisliti glede specializacije sodnikov (posebne strokovne zadeve terjajo posebno obravnavo).

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Poročilu o delu in zaključnemu računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2010

Državni svet Republike Slovenije je na 38. seji 8. 6. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Poročilu o delu in zaključnemu računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2010.

Državni svet se je s poročilom seznanil in ga podpira.

Državni svet soglaša z ugotovitvijo predstavnice Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, da je sprejeta novela Zakona o kmetijskih zemljiščih bistveno vplivala na finančno načrtovanje in poslovanje v letu 2010. Tako je Sklad presežke prihodkov nad odhodki namenil razvoju lastne dejavnosti in pokrivanju obveznosti iz naslova odškodnin zaradi nezmožnosti uporabe zemljišč, vrnjenih v postopkih denacionalizacije. Po drugi strani so se povečale Skladove obveznosti, saj mora 7% od letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti prenesti občinam, v katerih ležijo koncesijski gozdovi. Z namenom učinkovitejšega gospodarjenja z državnimi gozdovi je novela zakona Skladu omogočila okrepitev s prenosom določenega števila zaposlenih iz Zavoda za gozdove Slovenije na Sklad.

Sklad je v letu 2010 realiziral presežek prihodkov nad odhodki v višini 5,8 mio EUR. Celotni prihodki Sklada so znašali 20,6 mio EUR, kar je 11% višje, kot je bilo načrtovano in 24% višje, kot v letu 2009. Prihodki od gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči so bili realizirani v znesku 5,6 mio EUR, od tega zakupnina fizičnih oseb v znesku 2,9 mio EUR, zakupnina pravnih oseb pa v znesku 2,6 mio EUR. Po dejanski rabi Sklad upravlja s 63.470 ha kmetijskih zemljišč, ki so primerna za kmetijsko obdelavo. Sklad ima sklenjenih skupaj 16.912 pogodb za 55.564 ha kmetijskih zemljišč. Sklad je v letu 2010 prenesel na občine in druge pravne osebe 553 ha zemljišč, od tega na občine

508 ha zemljišč v vrednosti 1,5 mio EUR. Koncesijska odškodnina za gozdove v koncesiji se je plačevala z mesečnimi akontacijami v skladu z dogovori v letnih aneksih. V primerjavi s planom je bila realizacija prihodkov iz koncesijske dejavnosti za 2% višja, v primerjavi z letom 2009 pa je bila višja za 24% in je znašala 7,6 mio EUR.

V letu 2010 je Sklad preko Službe za geodezijo sodeloval v vseh geodetskih upravnih postopkih na zemljiščih v lasti Republike Slovenije, ki so v upravljanju Sklada in so se nanašali na izvedene elaborate geodetskih storitev in na postopke določevanja pripadajočih zemljišč obstoječim legalno zgrajenim objektom in objektom v postopku legalizacije. V postopkih, ki se vodijo pred pristojnimi sodišči, se je v letu 2010 v primerjavi s preteklimi leti število novih zadev zmanjšalo, skupno število opravil pa se v primerjavi z lanskim letom ni spremenilo. Prodanih je bilo 104 ha zemljišč (v letu 2009 71 ha) v skupni pogodbeni vrednosti 2,4 mio EUR (v letu 2009 3,2 mio EUR), od tega 28,8 ha kmetijskih zemljišč ter 74,2 ha gozdov in 1 ha stavbnih zemljišč. Sklad je odkupil 50,7 ha (v letu 2009 319,9 ha) kmetijskih zemljišč za skupaj 411.000 EUR in 170,6 ha gozdov v skupni vrednosti 567.000 EUR. V menjavi je Sklad vložil 37,6 ha kmetijskih zemljišč, iz njih pa pridobil 30,3 ha kmetijskih zemljišč.

Državni svet ocenjuje, da je upošteva realizacijo programa in poslovanja v letu 2010 Sklad kljub določenim manjšim negativnim odstopanjem, ki se odražajo v nerealiziranih nakupih kmetijskih zemljišč in gozdov ter minimalnih vlaganjih v vzdrževanje kmetijskih zemljišč, dosegel načrtovane cilje. Ne glede na izkazan dober poslovni rezultat pa je potrebno opozoriti na zakonsko opredeljene visoke finančne obveznosti, ki bodo v bodoče Skladu onemogočale izvajanje njegove osnovne dejavnosti, kot so nakup kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov ter vzdrževanje in izboljšanje proizvodne sposobnosti kmetijskih zemljišč in uresničevanje ter razvoj vseh funkcij gozdov.

Državni svet ugotavlja, da se uresničujejo napovedi, ki jih je ob sprejemu novele zakona predvidel Državni svet, ki je noveli zakona nasprotoval, kar se kaže v drastičnem povečanju odhodkov Sklada in zmanjševanju odkupa zemljišč. Dejstvo je, da Sklad ni predhodno izdelal izračunov, ki bi lahko služili kot argument pri sprejemanju novele zakona. Upravičeno se zastavlja vprašanje, kako bo Sklad posloval v naslednjih letih, saj dohodki ne rastejo sorazmerno z odhodki. Potrebno bo odgovoriti tudi na vprašanje, kdo je odkupil zemljo, ki je Sklad zaradi pomanjkanja sredstev ni bil sposoben odkupiti. Glede 100-metrskega pasu okrog stavbnih zemljišč, bi bilo potrebno najti tako rešitev, da bi kmet mejaš lahko kupil parcele, ki so zraven njegove.

Državni svet meni, da se še vedno plačujejo previsoki zneski odškodnin iz naslova denacionalizacije, čeprav bi morala biti glavna skrb Sklada preprečitev zaraščanja ter izvajanje oz. izvedba melioracij. Moteče je tudi stalno naraščanje in povečevanje najemnin, ki se razpisujejo po katastru in ne po dejanski rabi; evidentno je tudi, da se je promet s kmetijskimi zemljišči oz. z nepremičninami povsem ustavil. Sklad bi moral voditi aktivno kmetijsko politiko, kamor sodi tudi načrtno pogozdovanje razredčenih gozdnih površin. Sklad bi moral vedno imeti na razpolago dovolj finančnih sredstev, da bi lahko odkupil zemljišča, ki so nacionalnega pomena.

Državni svet pričakuje odgovore na številna vprašanja, ki se nanašajo na uveljavitev kupnine Sklada za zemljišča, ki so bila prenesena na podjetja, na primerljivost koncesnine s privatnimi koncesionarji, na kontrolo koncesionarjev glede vlaganja v gozdove ter na služnost, na prehod gozdarskih delavcev iz Zavoda za gozdove na Sklad, koliko ima Sklad solastniških parcel in kakšno politiko bo vodil na tem področju ipd.

Državni svet podpira prizadevanja Sklada, da bo glede solastniških parcel poskušal s sporazumno razdružitvijo, če pa to ne bo uspešno, pa bodo šli v pravdni postopek; hkrati sprejema obrazložitve Sklada, da se cena lesa določi na osnovi primerljivih cen oz. na podlagi analize stroškov. Sprejemljive so tudi obrazložitve glede koncesijskih del, ki jih kontrolira Zavod za gozdove Slovenije na podlagi odločbe ter prehoda 17 delavcev (12 delavcev iz Zavoda za gozdove Slovenije ter 5 ostalih delavcev, ki so jih pridobili na podlagi razpisa) na Sklad. Ti delavci, ki so prešli na Sklad iz Zavoda za gozdove Slovenije, bodo nadzorovali tudi prodajo lesa. Sklad odkupuje zemljo v 10-kilometrskem pasu ob meji, pri čemer Sklad spremlja ponudbe na oglasnih deskah upravnih enot. Sklad sodeluje le na strateških območjih, saj so ponudbe nerealne oz. cene

previsoke, tako da Sklad ni konkurenčen. Sklad mora imeti tudi rezervacije, zato plača 20% davka, poleg odškodnine pa mora plačevati tudi zamudne obresti za vsa leta nazaj do končne odločbe. Same najemnine so se v lanskem letu povečale za višino odstotka inflacije in za odstotek, ki ga je določila Vlada Republike Slovenije, pri čemer so se ukinili nekateri popusti, zato je bila zakupnina nekoliko višja.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E)

Državni svet Republike Slovenije je na 38. seji 8. 6. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E) - skrajšani postopek.

Državni svet ne podpira Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona.

Članstvo v Obrtno podjetniški zbornici je obveza za vse fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost v Republiki Sloveniji kot obrtno dejavnost, obrti podobno dejavnost ali domačo oziroma umetnostno obrt, za obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja, z rešitvami v predlaganem zakonu pa se uveljavlja združevanje gospodarskih subjektov v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije na prostovoljni osnovi oz. predlaga ukinitve dosedanjega obveznega članstva.

Državni svet ob obravnavi predloženega zakona opozarja, da Slovenija postaja vse bolj neučinkovita država tudi zaradi nezmožnosti, da se ustrezno razporedi družbena moč, ki se izraža v dialogu med socialnimi partnerji. Doseganje zastavljenih ciljev in konsenzualnih rešitev je možno ob sodelovanju enakovrednih sogovornikov, zato so močni zastopniki interesov posameznih družbenih skupin, ki zagotavljajo reprezentativnost, pogoj za lažje uveljavljanje svojih interesov do države, pa tudi za sprejemanje skupnih odločitev s širšo podporo.

Državni svet je mnenja, da višjo raven strokovnosti in učinkovite pomoči gospodarstvu lahko zagotavljajo le močna in profesionalna združenja, pristop in rešitve, kot jih ponuja predloženi zakonski predlog pa gredo v smeri še večje razdrobljenosti zborničnega sistema, zato je takšen pristop k reševanju problematike zastopanja gospodarstva neproduktiven in napačen.

Državni svet se strinja z mnenjem, ki ga v svojih stališčih in predlogih k predlogu zakona navaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, da je trenutno uveljavljena različna ureditev zborničnega organiziranja na gospodarskem področju v Sloveniji neprimerna, kar se je pokazalo ob poskusu gašenja posledic gospodarske krize, ko bi država za uspešen izhod iz težav potrebovala kot partnerje tudi močne zbornične sogovornike. Državni svet meni, da bi se bilo potrebno dogovoriti in pristopiti k pripravi takšne zakonske ureditve, ki bi zagotavljala, da se vsak gospodarski subjekt po lastni presoji obvezno včlani v eno izmed zbornic s področja gospodarstva.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F)

Državni svet Republike Slovenije je na 38. seji 8. 6. 2011, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03,

69/04 in 68/06) sprejel naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F) - skrajšani postopek.

Državni svet predloga zakona ne podpira.

Državni svet je bil seznanjen s spremembami predloga zakona in razlogi zanje in pri tem ugotavlja, da predlog zakona ukinja obvezno članstvo v Zdravniški zbornici in hkrati tudi določeno višino članarine. S tem naj bi se poenostavil tudi postopek plačevanja članarine, ki jo določa in pobira sama zbornica. Kot razloge za omenjene spremembe predlagatelj navaja vrsto polemik, ki so se v zadnjem času pojavile v javnosti v zvezi z obveznim članstvom in članarino v zdravniški zbornici ter v zvezi z aferami, ki so ogrozile zaupanje javnosti in same stroke v delovanje zbornice. Ob tem se predlagatelj sklicuje na eno od raziskav, v kateri se je dobrih 53 odstotkov anketiranih zdravnikov izreklo za prostovoljno članstvo, 42 odstotkov pa za obvezno članstvo. Ne glede na različna stališča med zdravniki in v civilni družbi, pa je, kot navaja predlagatelj, primeren način organiziranja in delovanja zbornice zelo pomemben za sistem in kakovost zdravstvenega varstva. Zato kot prednosti prostovoljnega članstva navaja svobodo odločanja glede združevanja, demokratizacijo zbornic, višjo kakovost in učinkovitost dela, večjo odzivnost na potrebe članstva in večjo transparentnost delovanja zbornice. Državni svet pri tem ugotavlja, da predlagatelj s predlogom zakona pristojnosti zdravniške zbornice glede strokovnega nadzora in svetovanja ter podeljevanja in odvzemanja licenc ohranja nespremenjene.

Državni svet meni, da ima zbornični sistem velik pomen, saj predstavlja sintezo države s stroko prek regulacije poklicev s pozitivno zakonodajo. Moč zbornice ni v številu članstva, ampak v znanju in izkušnjah njenih članov v dobrobit uporabnikom njihovih storitev ter v ustreznih pogojih za njihovo delo in izobraževanje. Državni svet meni, da ima obvezno članstvo kot sistemska ureditev specifične prednosti za vse poklice, ki so organizirani v zbornice. Hkrati poudarja, da so poklicne zbornice pomembna civilizacijska pridobitev družbe, saj pomenijo razpršenost moči na širšo družbo, kar pozitivno učinkuje na kakovost poklicnih storitev in strokovni nadzor nad njimi. Naloga zbornic v postmoderni družbi je predvsem v zagotavljanju varne in kakovostne zdravstvene oskrbe uporabnikom. Tako zbornice s področja zdravstva na eni strani regulirajo in nadzorujejo standarde zdravniškega poklica, na drugi pa ščitijo paciente pred nedovoljeno prakso v zdravstveni oskrbi, kar je še posebej pomembno v odprtem prostoru prostega pretoka pacientov in strokovnjakov. Obveznost članstva je zato povezana z vplivom in hkrati odgovornostjo njenih članov pri izvajanju zdravniškega poslanstva skladno s strokovnimi merili. Z obveznostjo članstva v zbornici so povezana tudi pooblastila, in sicer v okviru administrativno-upravnih postopkov in vsebinskih zahtev ter meril za izvajanje zdravniške službe (podeljevanje licenc, specializacija, strokovni nadzor itd.).

Državni svet ugotavlja, da predlagatelj sicer uvodoma opozarja, da bi bilo treba z ukinitvijo obveznega članstva omejiti tudi nekatera pooblastila zdravniške zbornice, vendar jih sam predlog zakona ne predvideva. Državni svet zato opozarja, da predlog zakona na neprimeren način ureja vprašanja delovanja zbornice, saj notranji problemi ne morejo biti pravi razlog za zakonske spremembe celotnega sistema. Že samo uvedba prostovoljnega članstva brez dodatnih določil o izvedbi in posledicah te spremembe bi povzročila škodo pri izvajanju zdravniške službe. Zato bi veljalo razmisliti o drugih načinih, ki bi uporabnikom omogočili še bolj kakovostno zdravstveno storitev, njenim članom pa boljše pogoje za uresničevanje poklicne odgovornosti.

Po mnenju Državnega sveta bi prostovoljno članstvo pomenilo zmanjšanje moči same stroke. Izkušnje po uvedbi prostovoljnega članstva v nekaterih drugih poklicnih dejavnostih so namreč pokazale na nevarnost zmanjševanja strokovnih standardov in postopno uničenje določenih poklicev. Deregulacija poklicev tako lahko pomeni hkrati tudi degradacijo poklicev. Obenem pa neobvezno članstvo, zaradi heterogenih interesov znotraj strokovnih združenj, slabi njihovo strokovno moč pri zastopanju skupnih interesov v razmerju do Vlade in omogoča izkoriščanje partikularnih interesov za politične namene.

Državni svet ugotavlja, da tudi Vlada Republike Slovenije in Odbor Državnega zbora za zdravstvo predlog zakona ocenjujeta kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo.

Državni svet dodatno opozarja, da bi morali zbornični sistem v zdravstveni dejavnosti v Sloveniji glede članstva urediti celovito in za vse regulirane poklice enako. V prid izboljšanju organiziranja in delovanja zbornic bi bilo dobro izvesti strokovno razpravo o posebnostih obveznega in neobveznega članstva ter o vplivu ene ali druge oblike ureditve na vlogo in strokovni razvoj poklicev. Ob zborničnem organiziranju poklicev na področju zdravstva bi veljalo razmisliti tudi o možnostih za vključitev uporabnikov zdravstvenih storitev v procese medsebojnega usklajevanja, ki trenutno poteka le med zbornico (člani izvajalci) in Vlado Republike Slovenije.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklepi na podlagi posveta z naslovom Trajnostni razvoj kot načelo vzgoje in izobraževanja pri likovni in glasbeni vzgoji ter filozofiji

Državni svet Republike Slovenije je na 38. seji 8. 6. 2011, na podlagi 29. in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) ter na podlagi posveta z naslovom Trajnostni razvoj kot načelo vzgoje in izobraževanja pri likovni in glasbeni vzgoji ter filozofiji, sprejel naslednje sklepe:

1. Državni svet RS ugotavlja, da je za uveljavljanje trajnostnega razvoja, pri katerem so upoštevane ekonomska uspešnost, socialna pravičnost in okoljska varnost, posebej pomembno izobraževanje – znanje, spretnosti in vrednote.
2. Za državo, ki se zavzema za trajnostni razvoj, so likovna in glasbena vzgoja ter filozofija posebno pomembna, kajti vsa tri področja v izobraževalnem procesu in družbeno odgovorni refleksiji omogočajo prepričljivo spoznavanje temeljnih resnic o neizogibnosti trajnostno razvojnih paradigem razmišljanja in delovanja. Trenutna zastopanost teh treh področij v izobraževalnem procesu tega spoznanja ne izraža v zadostni meri.
3. Likovna, glasbena in filozofska usposobljenost ali ozaveščenost državljanek in državljanov vodi do intenzivnejšega sodelovanja v procesih trajnostnega razvoja.
4. Državni svet RS poziva Vlado RS in pristojna ministrstva, da v sodelovanju s stroko in zainteresirano javnostjo razmislijo o možnih konkretnih rešitvah za intenzivnejše delovanje na teh področjih, posebej glede priprave konkretnih smernic za poučevanje likovne in glasbene vzgoje ter filozofije na vseh ravneh izobraževanja in strokovnega usposabljanja kakor tudi na ravni raziskovanja in večje navzočnosti v javnem prostoru nasploh.

Predsednik Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport dr. Zoltan Jan, ki je vodil posvet, je Državnemu svetu pojasnil, da je že v beli knjigi o vzgoji in izobraževanju trajnostni razvoj uvrščen med pomembna načela, čeprav je to področje predvsem v domeni naravoslovja (narava - okolje), v povezavi z umetnostno vzgojo (likovno in glasbeno) in filozofijo pa je premalo poudarjeno.

Mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Prvemu letnemu poročilu o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2010

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08 in 73/09) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje Mnenje k Prvemu letnemu poročilu o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2010.

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na 69. seji 3. maja 2011 seznanila s Prvim letnim poročilom o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2010, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada na podlagi 13. člena Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015.

Navedeno poročilo je v uvodni obrazložitvi predstavil predstavnik Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, dodatna pojasnila pa so podali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Ministrstva za gospodarstvo:

Večina aktivnosti v letu 2010 se odvijala v okviru ukrepa Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010 - 2015, ki se izvaja s petimi instrumenti, prav tako so se izvajale aktivnosti v okviru ukrepa Spodbude za zaposlovanje, ukrepa Davčne olajšave za zaposlovanje in ukrepa Prednostne obravnave programov in projektov iz Pomurske regije iz naslova kohezijske politike (medpodjetniški izobraževalni center, regijsko gospodarsko središče, Pomurski vodovod in spodbude iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 - 2013). Zakon je predvidel spodbude v skupni višini 203 mio evrov v obdobju šestih let, ki naj bi odpravile razvojne ovire v Pomurju in sprostile razvojne potenciale regije.

Vladna projektna pisarna v Pomurski regiji je bila ustanovljena v začetku leta 2010. Temu je sledila ustanovitev projektne enote Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter Medresorske komisije za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji.

Uporabljeni nov programski pristop se dobro vključuje v aktualne razprave o reformi kohezijske politike, ki jo je Evropska komisija predstavila v Barcovem poročilu. Regionalna politika naj bi bila usmerjena v območja z razvojnimi izzivi ("območna razvojna politika") s poudarkom na ukrepih "pametne specializacije regij" in vključevanju lokalnih razvojnih dejavnikov.

OECD bo predvidoma letos poleti predstavila teritorialno poročilo za Slovenijo, v katerem je temeljna ugotovitev, da za dolgoročno gospodarsko rast Slovenije razvojni potencial Ljubljanske urbane regije ne zadošča, ampak je rast povezana z aktiviranjem neizkoriščenih razvojnih potencialov, še posebej v manj razvitih in bolj oddaljenih območjih. OECD pozdravlja pristop razvojne podpore Pomurski regiji in teritorialni dialog v državi.

Na območju izvajanja zakona (Pomurska statistična regija in UE Ormož) se je brezposelnost zmanjšala za okoli 1000 oseb v obdobju od januarja 2010 do marca 2011, pri čemer je stopnja brezposelnosti še zmeraj najvišja v državi (20%). Tudi stanje obsega podjetništva se je izboljšalo. Po podatkih AJPes-a se je v zadnjem letu število gospodarskih družb povečalo za 130 ter število samostojnih podjetnikov posameznikov za 179. Rast gospodarskih družb je bila 7,8%, rast podjetnikov posameznikov pa 5,3%, kar je enkrat boljši rezultat od slovenskega povprečja. Oba navedena statistična kazalca sta z vidika splošne gospodarske situacije v regiji dobra.

V okviru prvega ukrepa Program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010 - 2015 sta bila izvedena dva javna razpisa za začetne investicije s ciljem ustvarjanja novih delovnih mest in v skupni vrednosti 8.460.000 evrov. Po odstopih in prerazporeditvah se izvaja 91 investicijskih projektov. Skupna vrednost začetnih investicij znaša malo nad 22 mio evrov, od česar je delež državnih pomoči manj kot tretjina sredstev. S projekti bo v treh letih ustvarjenih 387

delovnih mest, v povprečju 4,3 delovna mesta/projekt. Cena enega novega delovnega mesta znaša za državo 18.438 evrov, pri čemer gre za tehnološko manj zahtevna delovna mesta. Regionalna politika dopolnjuje gospodarsko, ki je bolj usmerjena v dvig dodane vrednosti in manj v zaposlovanje. Z instrumentom Spodbujanje razvoja človeških virov se spodbuja prekvalifikacija delovne sile, pri čemer letos potekajo aktivnosti za vzpostavitev regijskega kadrovskega centra. Tretji instrument Socialno podjetništvo je bil lani usmerjen v vzpostavitev pogojev za izvedbo letos aprila objavljenega javnega razpisa za socialna podjetja. Izvedeno je bilo javno naročilo v višini 115.080 evrov (z DDV). Zagnane so bile socialne podjetniške pobude, ki se bodo preko nadaljnje podpore skušale razviti v primere dobre prakse razvoja socialnega podjetništva. Vse aktivnosti na tem področju so pospešile aktivnosti pri pripravi Zakona o socialnem podjetništvu.

Učinki tretjega ukrepa Davčne olajšave za investiranje bodo znani z zamikom, medtem ko preliminarni podatki kažejo, da se je obseg izkoriščenih davčnih olajšav v Pomurski regiji lani povečal za 100% in dosegel okoli 7.6 mio evrov. To je manj od pričakovanj, vendar pa je demonstracijski učinek boljši, saj razvojne institucije iz Pomurja poročajo, da se je povpraševanje po proizvodnih lokacijah v Pomurju povečuje.

V okviru ukrepa Prednostne obravnave projektov z območja Pomurja je napredek viden pri medpodjetniškem izobraževalnem centru, ki bo deloval mrežno v okviru poklicne izobraževalne vertikale na pomurskih srednjih in poklicnih strokovnih šolah in bo med drugim zagotavljal kakovostno praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu.

V drugi polovici 2010 je Ministrstvo za gospodarstvo objavilo javni razpis Razvojni centri slovenskega gospodarstva. Na razpis je prispelo 10 vlog, ki kandidirajo za 30 mio evrov, namenjenih Pomurju iz naslova vzpostavitve gospodarskega središča v Pomurski regiji. V Pomurju so bili odobreni 3 projekti v skupni vrednosti sofinanciranja 26.513.302 evrov, trenutno pa se pripravljajo predlogi, na kakšen način bi angažirali nerazporejena sredstva v višini okoli 3,5 mio evrov (posebne garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere ali pa subvencije, s katerimi bi se priključili posebnemu ukrepu za razvojne projekte v Pomurju). Obstaja velik interes podjetij izven Pomurja za lokacijo v Pomurju, ki je prednostno obravnavano območje.

Ministrstvo za gospodarstvo za razliko od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano nima posebnih meril za prednostno obravnavo posameznih regij (njihov ukrep temelji npr. na dodani vrednosti nove zaposlitve) in podpirajo dobre projekte ne glede na to, iz katere regije prihajajo. Ministrstvo za gospodarstvo posebnih ukrepov za Pomurje ne predvideva.

Sredstva Programa razvoja podeželja 2007-2013 se prednostno usmerjajo v Pomursko regijo preko meril za izbor projektov (projekti iz Pomurja dobijo na razpisih več točk). Skupna višina z odločbami dodeljenih sredstev je na 25. 1. 2011 znašala 11.714.445 evrov. Ocena je, da bodo lahko dosegli ciljnih 40 mio evrov v obdobju šestih let za razvoj podeželja oziroma bo z upoštevanjem drugih ukrepov v Pomurju cilj verjetno presežen. Cilj tega programa ni reševanje krize, ampak zagotoviti podporo najboljšim projektom. K tem sredstvom pa je treba prišteti še neposredna plačila v okviru 1. stebra SKP v višini okoli 26 mio evrov.

Izkušnja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano glede usklajevanja z drugimi resorji v okviru medresorske komisije je dobra, težavo pa vidijo v širjenju prednostne obravnave z dodatnimi točkami (Zakon o razvojni podpori Pomurju, Zakon o Triglavskem narodnem parku, obmejna območja, Pokolpje), saj praktično ne moremo več govoriti o prednostih le nekaj območij.

Projekt Vodooskrbe Pomurja, ki je vključen v OP ROPI in indikativni seznam velikih projektov, je razdeljen na štiri sektorje: sistem A (Lendavsko območje), sistem B (Goričko), sistem C (Prlekija) in sistem D (Ormoško območje). Trenutno ocenjena vrednost projekta je 133 mio evrov, pri čemer bodo občine zagotovile 25% sredstev ocenjene vrednosti investicije, Vodni sklad 10%, Kohezijski sklad 55% in 10% državni proračun. Ministrstvo za okolje in prostor je imelo v sektorskih programih, predvsem v Operativnem programu oskrbe s pitno vodo, Pomurje določeno kot prioritarno območje, saj je najslabše oskrbljeno s kvalitetno pitno vodo. Ministrstvo za okolje in prostor ugotavlja, da je na vseh štirih sistemih vzpostavljena organizacijska struktura in na njih

napreduje tudi priprava projektov. Istočasno ugotavljajo, da je na terenu kar nekaj težav, ki niso povezane z neaktivnostjo, ampak drugimi dejavniki (npr. pomanjkanje ustreznih vodnih katastrov).

V letu 2010 je bilo v Pomurski regiji (še ne dokončni podatki ministrstev) odobrenih projektov in programov ministrstev v skupni vrednosti 384 milijonov evrov. To pomeni, da imamo kritično maso državne intervencije in interesa s strani gospodarstva. Država izvaja ukrepe glede na potrebe regije ter zmožnosti gospodarstva in državnega proračuna.

Po opravljeni razpravi komisije in državnega svetnika Rudija Cipota, predstavnika interesov upravičenih občin Pomurske regije, je **komisija** soglasno (10 ZA, 0 PROTI) sprejela naslednje mnenje:

1. Komisija se je seznanila s Prvim letnim poročilom o izvajanju ukrepov Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letu 2010.
2. Na podlagi predstavljenih aktivnosti komisija ugotavlja, da se Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v večjem delu izvaja v skladu s pričakovanji in zastavljenimi cilji.
3. Komisija kot slabost izpostavlja prevelik vpliv države in ministrstev na pridobitev sredstev oziroma realizacijo posameznih projektov ter obenem premajhen izkoristek potenciala RRA Mura in območnih razvojnih agencij ter ostalih lokalnih dejavnikov. Po mnenju komisije imajo slednji premajhno vlogo pri pripravi programov in jih ne bi smeli obravnavati tako kot ostala podjetja, ki jim konkurirajo na trgu za pridobitev projektov, ampak bi morali igrati vlogo "podaljšane roke države" pri pripravi in nadzoru projektov, ki se izvajajo v Pomurju.
4. Komisija predlaga, da Vlada spodbudi ministrstva, da bolje sodelujejo z lokalnimi in regionalnimi akterji ter da se jih bolj učinkovito informira o porabi sredstev. Prav tako predlaga, da dobi vodja projektne pisarne na voljo instrument, ki bo omogočil učinkovitejše medresorsko usklajevanje pri vsebinsko pomembnih projektih ter pretok informacij od zgoraj navzdol. Komisija ocenjuje, da bi bil učinek zakona večji, če bi bila koordinacijska komponenta med posameznimi ministrstvi boljša in močnejša.
5. Ob oceni o uspešnem vzpostavljanju strukture in začetku izvajanja ukrepov v Pomurju se je v istem obdobju stanje poslabšalo v drugih območjih Slovenije. Vprašanje je, ali bo letos sprejeti nov sistemski Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja uspel v zadostni meri vzpostaviti primerne instrumente tudi v ostalih regijah s slabšimi kazalniki razvitosti.
6. Komisija ugotavlja, da se velik del sredstev namenja v okviru zakonsko določenega ukrepa Prednostna obravnava programov in projektov iz Pomurske regije iz naslova kohezijske politike oziroma na račun prednostnega dodeljevanja že načrtovanih in predvidenih sredstev iz naslova horizontalnih ukrepov za območje cele Slovenije. S tem se zmanjšuje obseg sredstev za druga območja.
7. Komisija nadalje ugotavlja, da je pristop posameznih ministrstev pri ukrepu prednostne obravnave sektorskih programov različen, saj npr. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri dodeljevanju sredstev prednostno obravnava Pomurje z dodatnimi odstotnimi točkami, ne glede na ostala merila za izbor, medtem ko Ministrstvo za gospodarstvo pri izboru projekta ne pozna prednostne obravnave Pomurja.
8. Komisija ocenjuje, da bi morali večji pomen dati vsebini programov, saj se na račun določitve natančnosti postopkov velikokrat pozablja na vsebino in cilj projekta.
9. V zvezi z opravljenimi analizami Zavoda RS za šolstvo o usposobljenosti učiteljev v Pomurju komisija ocenjuje, da bi kazalo ugotoviti, ali posamezne šole v Pomurju čutijo potrebo po dodatnem usposabljanju učiteljev zaradi doseganja boljših učnih rezultatov njihovih učencev.

10. V Pomurju je, ne glede na predstavljene podatke, premalo delovnih mest. V zvezi s primeri, ko morajo podjetja najemati tujo delovno selo, se komisiji postavlja vprašanje, ali Zavod RS za zaposlovanje naredi dovolj za pretok informacij med potencialnimi delodajalci in brezposelnimi.
11. V povezavi s posameznimi anomalijami, ki se pojavljajo pri izvajanju zakona (npr. vodenje projektne pisarne), komisija pričakuje bolj transparentno poročanje od zgoraj navzdol. Po oceni komisije do zapletov v zvezi z vodenjem Projektne pisarne Vlade v Pomurski regiji ne bi prišlo, če bi lokalno okolje dobilo zadostna pojasnila glede delitve sredstev. Ob tem komisija izraža mnenje, da bi kazalo v izogib različnim interpretacijam v poročilo vključiti tudi informacijo o zapletih glede vodenja projektne pisarne, ki je najbolj odgovorna za izvajanje zakona.
12. V razpravi je bilo podano tudi opozorilo, da uvodno posvetilo vodje Projektne pisarne Vlade v Pomurju (predvsem zadnji odstavek) ne sodi v letno poročilo.

Darko Fras, l.r
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o štipendiranju (ZŠtip-1) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o štipendiranju (ZŠtip-1) - druga obravnava.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 54. seji 3. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o štipendiranju, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona podpira s pridržkom.

Komisija se je seznanila s ključnimi cilji in rešitvami predloga zakona, ki jih je povzel predstavnik Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Kot ključni cilji predloga zakona so bili izpostavljeni celovita prenova področja štipendiranja, doseganje večje transparentnosti pri podeljevanju štipendij na podlagi spremenjenih postopkov dodeljevanja finančnih sredstev, pocenitev sistema dodeljevanja štipendij ter zagotavljanje tesnejše povezave med procesom izobraževanja in trgom dela.

Komisija ugotavlja, da je v zadnjem desetletju področje štipendiranja doživelo številne spremembe, katerih posledice se negativno kažejo zlasti v upadanju števila štipendij ter neučinkovite porabe sredstev Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije ter proračunskih sredstev. Primer slednjega je slaba ocena potrebnega dviga cenzusa ob spreminjanju Zakona o štipendiranju v letu 2009, zaradi česar je ostal neporabljen velik obseg namenskih finančnih sredstev. Komisija prav tako meni, da bo zaradi številnih sprememb čedalje težje primerjati med seboj različne do sedaj uporabljene sisteme in njihovo uspešnost, kar se tiče števila štipendistov, višine štipendij, primerjave učinka različnih cenzusov itd.

Komisija ugotavlja, da je bil del področja štipendiranja, in sicer pravica do prejemanja državne štipendije, urejen že z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki je bil sprejet v letu 2010. Urejanje področja štipendiranja torej v zadnjih dveh letih poteka vzporedno preko dveh zakonov - sprememb veljavnega Zakona o štipendiranju oziroma priprave novega ter prej omenjenega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki v svojih določbah napotuje na reševanje določenih vprašanj v zvezi z državnimi štipendijami na obravnavani Predlog zakona o štipendiranju. V zvezi s to povezavo komisija opozarja na dejstvo, da je bila pred kratkim vložena v

zakonodajno proceduro po nujnem postopku novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, katere določbe bodo neposredno vplivale tudi na Predlog zakona o štipendiranju, natančneje na urejanje področja državnih štipendij. Komisija takšen pristop k pomembnim spremembam področja štipendijske politike ocenjuje kot neusklajen in predvsem nepregleden.

Komisija kljub podpori temeljnim pozitivnim usmeritvam predloga zakona ugotavlja, da se v zvezi s predlogom zakona še vedno pojavljajo številni pomisleki in nestrinjanja. Komisija se je tako seznanila s pripombami in amandmaji Študentske organizacije Slovenije in na tej podlagi ugotavlja, da ostajajo med njimi in predlagateljem neusklajena tri ključna vprašanja: odvzete pravice do štipendije dijakom, mlajšim od 18 let; ukinitve štipendiranja študija na 3. stopnji (doktorskega študija) ter zaostritev pogojev za pridobitev Zoisove štipendije na podlagi uvedbe kumulativnih pogojev za njeno pridobitev (potrdilo o nadarjenosti, šolski uspeh in izjemni dosežek). Komisija na podlagi podanih pripomb ocenjuje, da je kljub dolgotrajni razpravi o vsebini predloga zakona tudi tokrat prišlo do ponovitve v preteklosti že videnega nekonstruktivnega dialoga med zainteresiranimi deležniki in predlagateljem. **Ker izpostavljene sporne točke predloga zakona na nek način pomenijo nasprotovanje osnovnemu konceptu zakona, komisija v skladu s to ugotovitvijo poziva Študentsko organizacijo Slovenije, Dijaško organizacijo Slovenije in predlagatelja, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka ponovno poizkusijo najti sprejemljive rešitve spornih točk predloga zakona.**

Komisija meni, da je potrebno ocenjevati določbe Predloga zakona o štipendiranju tudi z vidika njegove tesne povezave z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na katerega so vezane pomembne določbe obravnavanega predloga zakona - o pogojih za dodelitev državne štipendije, načina ugotavljanja materialnega položaja vlagatelja, obdobja prejemanja ter izplačila državne štipendije.

Pomembna povezava med Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter predlogom Zakona o štipendiranju se najbolj jasno kaže preko 19. člena Predloga zakona o štipendiranju, ki odreja, da o dodelitvi državne štipendije odloča pristojni center za socialno delo, v skladu z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Pri tem so sporne zlasti določbe tretjega poglavja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z naslovom Ugotavljanje materialnega položaja posamezne osebe oziroma natančneje določbe, ki se nanašajo na način upoštevanja premoženja pri določanju materialnega položaja, ki služi kot podlaga za določitev pravice do posameznega denarnega prejemka, med drugim tudi državne štipendije. Določeno je namreč, da se premoženje upošteva tako, da se dohodki oseb povečajo za fiktivno določen dohodek, in sicer v višini letnega zneska obresti (letna obrestna mera za gospodinjstva za vezane vloge nad 1 letom do 2 leti), izračunanih od vrednosti premoženja, ki se upošteva na dan vložitve vloge. Fiktivno določen dohodek, katerega naziv pove, da ne temelji na ocenah in ne realnih podlagah, bo imel za zdaj še nedefiniran vpliv na višino cenzusa, tako da je dejanski učinek dviga meje dohodkov oziroma cenzusa (na 64 % neto povprečne plače na družinskega člana po Predlogu zakona o štipendiranju) za posameznika, spričo kumulativnega vpliva različnih dejavnikov na njegovo uvrstitev v določeni dohodkovni razred, vprašljiv. S tem je vprašljiv tudi učinek Predloga zakona o štipendiranju na napovedano zvišanje višine prejetih štipendij.

Komisija opozarja, da bo z napovedanim zamikom začetka uporabe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev prišlo tudi do zamika uporabe določb o državni štipendiji, saj je začetek uporabe slednjih v prehodnih določbah novele omenjenega zakona predviden za 1. januar 2012. Hkrati je v noveli predvideno zaostrovanje cenzusa za upravičenost do državne štipendije do začetka šolskega oziroma študijskega leta 2013/2014, in sicer je predlagan dvig cenzusa za en dohodkovni razred (meja je, namesto na 64 % kot to določa obravnavani predlog zakona, postavljena na 53 % neto povprečne plače na družinskega člana). Kot razlog je navedena zavrnitev Zakona o malem delu na referendumu, pri čemer komisija navedeni razlog ocenjuje kot neutemeljen, saj so bila koncesijska sredstva, pridobljena na podlagi Zakona o malem delu, predvidena kot vir financiranja za štipendije, ki jih podeljuje in sofinancira Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, in ne kot vir financiranja državnih štipendij.

Komisija meni, da bi predlagatelj in zakonodajalec morala slediti načrtani časovnici glede uveljavljanja določb zakona, ki se nanašajo na začetek podeljevanja štipendij po novem zakonu, torej jih začeti podeljevati še letos, s septembrom 2011 za dijake in z oktobrom 2011 za študente. Prav tako komisija meni, da bi bilo potrebno tistim dijakom, ki so do sedaj imeli pravico dobivati štipendijo pred dopolnjenim 18. letom starosti, omogočiti, da to pravico izčrpajo v celoti, brez prekinitve.

Komisija podpira amandma Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije k 13. členu predloga zakona, v katerem predlagajo premik starostne omejitve za pridobitev pravice do štipendije na 15 let starosti. S predlaganim amandmajem želijo zaščititi dijake, mlajše od 18 let, ki prihajajo iz najbolj socialno ogroženih kmečkih družin, se šolajo izven svojega kraja bivanja in jim otroški dodatek, kot prihodek staršev katerega namen porabe ni jasno določen, ne bo mogel nadomestiti državne štipendije, ki ima jasen status namenskega sredstva, ki pripada direktno dijaku. Komisija pri tem opozarja tudi na že sicer poslabšan položaj dijakov, v primerjavi s študenti in osnovnošolci, po ukinitvi subvencionirane prehrane ter na čedalje večje razlike v med izhodišči mladih, ki živijo v ruralnem okolju, v primerjavi s tistimi, ki živijo v urbanih mestnih središčih. Komisija meni, da bi se moralo s predlogom zakona zasledovati zlasti cilj, da se mladim, ne glede na to, iz katerega dela Slovenije prihajajo, na podlagi pravice do državne štipendije, omogoči približno enake pogoje za dostop do izobrazbe.

Komisija izpostavlja tudi vprašanje upravičenosti ustanavljanja regijskih štipendijskih fundacij, v smislu preobremenjevanja sistema kadrovskega štipendiranja na regionalni ravni z novimi organizacijskimi oblikami in vprašanjem njihovega dejanskega vpliva na večjo učinkovitost delovanja sistema.

Komisija sicer podpira namero predlagatelja, da z zakonom skuša prispevati k vzpostavitvi tesnejše povezave med izobraževanjem in trgom dela, vendar ocenjuje, da zastavljeni pristop ne predstavlja učinkovitega in celovitega načina za doseganje tega cilja. Komisija ugotavlja, da se ključni problem slovenske družbe kaže v nezmožnosti medsebojnega povezovanja ključnih elementov razvoja družbe, zato opozarja, da naj se cilji na področju politike štipendiranja usklajujejo z razvojnimi cilji na področju celotnega izobraževalnega sistema, zlasti na področju visokega šolstva, ob upoštevanju realnih potreb po znanju in dodani vrednosti s strani gospodarstva in družbe v celoti.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela naslednje sklepe:

1. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide predlog zakona podpira s pridržkom, pri čemer poziva predlagatelja in predstavnike Študentske organizacije Slovenije ter Dijaške organizacije Slovenije, da naj skušajo v nadaljevanju zakonodajnega postopka s konstruktivnim dialogom najti za obe strani sprejemljive rešitve posameznih spornih točk.
2. Komisija podpira predloge za amandmaje, predstavljene s strani Kmetijsko- gozdarske zbornice Slovenije in Študentske organizacije Slovenije in predlaga, da se o njih na matičnem delovnem telesu Državnega zbora opravi temeljita razprava.
3. Komisija predlaga, da o Predlogu zakona o štipendiranju razpravlja Državni svet Republike Slovenije na prvi naslednji seji.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o družbi Slovenske železnice (SDSŽ-A) - nujni postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o družbi Slovenske železnice (SDSŽ-A) - nujni postopek.

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 70. seji 9. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o družbi Slovenske železnice, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija podpira Predlog zakona s pridržkom.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno pravne službe Državnega zbora.

Razlog za predložitev novele zakona po nujnem postopku je v možnosti izvajanja Zakona o družbi Slovenske železnice (Ur. l. RS, št. 106/10), na podlagi katerega družba Slovenske železnice d.o.o. kot obvladujoča družba ustanovi odvisne družbe za opravljanje posameznih dejavnosti. Z novelo zakona se družbi Slovenske železnice d.o.o. pripoznajo terjatve v višini 134.261.600 evrov in s tem omogoči razvoj in potek dejavnosti v skladu z zakonsko določenim terminskim načrtom. Leta 1993 je namreč prišlo v pravni prednici družbe SŽ d.o.o., zaradi ločenega ugotavljanja poslovnih rezultatov za področji infrastruktura in promet, do delitve premoženja med obe dejavnosti. Presežek porabljenih sredstev amortizacije nad oblikovanimi v preteklem obdobju se je v bilanci stanja področja infrastruktura izkazal kot obveznost do področja prometa, v bilanci stanja področja promet pa je bila v enaki višini oblikovana terjatev do področja infrastruktura. Ta terjatev oziroma obveznost navedenih področij je na dan 31. 12. 1999 znašala 21.432.487 TSIT. Na dan 1. 1. 2000 se je javna železniška infrastruktura izločila iz premoženja Slovenskih železnic d.d., medtem ko je bila s sklepom Vlade terjatev dejavnosti promet oziroma obveznost dejavnosti infrastruktura v višini 22.690.950 TSIT odpisana. Kasnejša revizija je ugotovila, da je zaradi neustrezne razdelitve premoženja in njegovih virov prišlo do slabitve kapitala dejavnosti promet (revalorizirano na dan 1. 1. 2010) v razponu med 86,0 mio evrov in 134,3 mio evrov. To je potrdil tudi Inštitut za poslovodno računovodstvo, ki je menil, da je treba ponovno oblikovati terjatev Slovenskih železnic do države, pri čemer ta odprava naj ne bi pomenila obliko državne pomoči, ker gre za odpravo prikrajšanja iz leta 2000.

Komisija se je seznanila, da so bili krediti Slovenskih železnic, za katere je Vlada v imenu države dala poroštva, namenjeni za nakup voznih sredstev, infrastrukturne posege in vzdrževanje ter za pokrivanje negativnega poslovanja. Po letu 2004 se je pristopilo k sanaciji Slovenskih železnic, ki pa ni bila celovita in je pomenila le kratkoročno reprogramiranje obstoječih dolgov brez vzpostavitve pogojev za dolgoročno sanacijo Slovenskih železnic. Sanacija je zagotavljala kapitalsko ustreznost le v takem obsegu, da je družba lahko preživela. Stanje pa se je poslabšalo z začetkom krize leta 2008, še bolj pa leta 2009. Družba Slovenske železnice oziroma njeno poslovodstvo je mnenja, da je treba preteklo oškodovanje Slovenskih železnic popraviti na način, ki ne pomeni državne pomoči. Slovenske železnice trenutno poslujejo pozitivno, če pa se terjatev v višini preko 134 mio evrov ne prizna, se zaradi kapitalske neustreznosti družbe Slovenske železnice d.o.o. Zakon o družbi Slovenske železnice (Ur. l. RS, št. 106/10) ne more izvajati.

Komisija se strinja, da stečaj družbe Slovenske železnice d.o.o. ne bi prinesel pozitivnih učinkov, saj bi Republika Slovenija zaradi izdanih državnih poroštev postala zavezana plačati obveznosti Slovenskih železnic v višini okoli 270 mio evrov, poleg tega bi veliko ljudi izgubilo delo, posledično pa bi lahko prišlo tudi do stečaja hčerinskih družb, negativnega vpliva na poslovne partnerje družbe, socialnih nemirov, itd.

Komisija je bila že ob obravnavi Predloga zakona o družbi Slovenske železnice (ZDSŽ) seznanjena, da brez zagotovitve kapitalske ustreznosti družba Slovenske železnice d.o.o. ne bo mogla ustanoviti odvisnih družb oziroma ne bo mogoče izvajati sprejetega zakona, ki je začel veljati 11. 1. 2011. Večji del razlogov za sedanjo kapitalsko neustreznost družbe je iskati v pretekli delitvi dejavnosti železnice na infrastrukturo in transportno (prometno) dejavnost, saj so se iz družbe Slovenske železnice d.d. prenesla sredstva javne železniške infrastrukture, ne pa tudi obveznosti oziroma se je oddelil nesorazmerni del kapitala na upravljavca infrastrukture glede na obveznosti. Če želimo nadaljevati s sanacijo Slovenskih železnic in se obenem izogniti negativnim posledicam morebitnega stečaja, je predlog Slovenskih železnic o vzpostavitvi enostranske terjatve do države edini možen predlog za razrešitev problema njene kapitalske ustreznosti.

Predlog zakona ne predvideva namenske porabe sredstev, ki jih bo država v obdobju od leta 2012 do leta 2016 plačala družbi Slovenske železnice d.o.o. Komisija zato predlagatelju novele zakona in matičnemu Odboru Državnega zbora predlaga, da se Predlog zakona dopolni z določilom, da so sredstva v višini 134.261.600,00 evrov namenjena odplačilu obveznosti posojilnih pogodb s poroštvom države. V kolikor tako določilo ne sodi v predmetni zakon, naj se preuči drug način nadzora namenske porabe teh sredstev. Komisija poudarja, da gre za veliko finančno obveznost države v naslednjih letih, ko bodo finančni pritiski na državni proračun veliki (npr. letne obveznosti DARS za servisiranje posojil z državnim poroštvom).

Komisija pričakuje, da se bodo v nadaljnji obravnavi Predloga zakona upoštevala opozorila Zakonodajno pravne službe Državnega zbora glede nejasnosti dikcije priznanja terjatve Slovenskim železnicam v Predlogu zakonu in da se razreši pomislek o državni pomoči.

Komisija predlaga, da Vlada pristopi k analizi dosedanjih postopkov zadolževanja Slovenskih železnic z vidika učinkovite porabe javnih sredstev in doseganja ciljev, ki so bili zastavljeni s krediti. Objektivna in strokovna ocena preteklega zadolževanja bi služila za ugotavljanje odgovornosti za nastalo situacijo in sprejemanje nadaljnjih odločitev.

Danko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-A) - nujni postopek

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-A) - nujni postopek.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 55. seji 9. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona podpira s pripombami.

Komisija se je seznanila z razlogi za predložene spremembe in dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in v zvezi z njimi ugotavlja, da je Državni svet Republike Slovenije na svoji 28. redni seji 7. 7. 2010, ob obravnavi takratnega Predloga zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, jasno izrazil dvom v pravočasno realizacijo posameznih določb predloga zakona do takrat predvidenega začetka uporabe zakona, torej do 1. junija 2011. Izpostavil je vprašanje prenosa novih pristojnosti, vključno s kadri, na centre za socialno delo in zmožnost pravočasne vzpostavitve vseh potrebnih evidenc.

Glede na navedene razloge za sedaj predložene spremembe in dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, komisija ugotavlja, da so bila lanskoletna opozorila Državnega sveta ob sprejemanju zakona utemeljena. Pri tem komisija ocenjuje, da je tudi tokratni datum uveljavitve zakona, 1. januar 2012, preveč ambiciozno zastavljen in dvomi, da bodo pravočasno pripravljene zahtevane evidence, ki predstavljajo podlago za vzpostavitev enotnega informacijskega sistema. Vprašljiva je zlasti centralna evidenca udeležencev visokošolskega izobraževanja, za katero se že sedaj v uvodu predloga zakona navaja, da bo na voljo šele v začetku naslednjega leta. Prav tako je vprašanje, če bodo pravočasno izpolnjene vse kadrovske in prostorske zahteve v povezavi z razširjenimi pristojnostmi centrov za socialno delo.

Komisija, poleg še vedno preveč ambiciozno zastavljenega roka za začetek uporabe predloga zakona, opozarja tudi na številna druga odprta vprašanja veljavnega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Tako na primer še vedno niso jasno določene realne podlage za ocene dejanskega vpliva posameznih določb predloga zakona na posamezne skupine prejemnikov denarnih socialnih pomoči. Še vedno ni znano na kakšnih podlagah temeljijo simulacije in izračuni, ki se omenjajo v zvezi s posameznimi zakonskimi določbami, prav tako niso znane metodologije, na katerih temeljijo kriteriji za predlagane zakonske rešitve. Obstaja torej možnost, da so kriteriji postavljeni tako, da bo velik del sedanjih upravičencev izločen iz kroga upravičencev po novem zakonu. Glede na to, da bo pomemben del ugotavljanja upravičenosti do posamezne pravice iz javnih sredstev predstavljala tudi ocena vrednosti premoženja, s tem da tako evidenca nepremičnin kot metodologija za ugotavljanje slednjega še zdaleč nista pripravljena, je težko trditi, da predstavljene ocene učinkov posameznih ukrepov kažejo realno sliko tako glede števila prejemnikov posameznih denarnih socialnih prejemkov kot tudi njihove višine.

Komisija opozarja tudi na veliko razliko v obsegu dohodkov in prejemkov, ki se po novem upoštevajo za ugotavljanje materialnega položaja posameznika oziroma družine, v primerjavi z bruto dohodki, ki so se upoštevali za pridobitev posamezne pravice na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/2006 – UPB2, 114/2006, 122/2007, 10/2008 in 62/2010). Po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev je teh dohodkov bistveno več, hkrati pa se bo za ugotavljanje materialnega položaja upošteval tudi t.i. fiktivni dohodek, kot posledica ocene vrednosti nepremičnin. Pri tem je potrebno opozoriti na to, da se realne vrednosti nepremičnin v Sloveniji, zlasti glede na lokacijo in kvaliteto zemljišč, lahko drastično razlikujejo med seboj, s tem pa tudi realno stanje premoženja posameznika. Zlasti kmetje v oddaljenih predelih Slovenije, kjer so vrednosti zemljišč ter nepremičnin neprimerljivo nižje kot na primer v urbanih središčih, bodo v tem pogledu v slabšem izhodiščnem položaju.

Komisija opozarja tudi na zaostrovanje cenzusa za upravičenost do državne štipendije do začetka šolskega oziroma študijskega leta 2013/2014, in sicer je predlagan dvig cenzusa za en dohodkovni razred (meja je, namesto na 64 % kot to določa obravnavani predlog zakona, postavljena na 53 % neto povprečne plače na družinskega člana). Kot razlog je navedena zavrnitev Zakona o malem delu, pri čemer komisija navedeni razlog ocenjuje kot neutemeljen, saj so bila koncesijska sredstva, pridobljena na podlagi Zakona o malem delu, predvidena kot vir financiranja za štipendije, ki jih podeljuje in sofinancira Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, in ne kot vir financiranja državnih štipendij. S predvideno zamrznitvijo najvišjega predvidenega dohodkovnega razreda (od 53 % do 64% neto povprečne plače na družinskega člana) za naslednji dve študijski leti, komisija ocenjuje, da se bo bistveno znižalo napovedano število prejemnikov državnih štipendij.

Komisija je v obširni razpravi opozorila tudi na vprašanje urejanja pravice do varstvenega dodatka, ki ga Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev določa kot enega izmed denarnih socialnih prejemkov. Njegovo urejanje je potrebno analizirati tudi v povezavi z Zakonom o socialno varstvenih prejemkih, kjer se ureja pravica do njegove pridobitve. Varstveni dodatek je bil do sedaj urejen v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter vezan na vplačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in s tem na ožji krog upravičencev (zavarovanec oziroma upokojenec, ki je pretežni del skupnega obveznega zavarovanja do pridobitve pravice do pokojnine dosege v zavarovanju za ožji obseg pravic, mu pravica do varstvenega dodatka ni pripadla), z

Zakonom o socialno varstvenih prejemkih pa se njegova vloga socialno varstvenega transferja, ki omogoča zagotavljanje sredstev za kritje življenjskih stroškov, širi na vse državljane Republike Slovenije, ki so trajno nezaposljivi ali trajno nezmožni za delo ali starejši od 63 let ženske oziroma od 65 let moški. Po eni strani se s tem na nek način uvaja enakopravna obravnava vseh družbenih skupin, zlasti se izboljša položaj kmetov in obrtnikov, ki so bili do sedaj glede varstvenega dodatka v slabšem položaju. Vendarle pa po drugi strani prenos varstvenega dodatka v sistem socialnih varstvenih prejemkov, njegova vezava na materialni položaj posameznika ter na pravico države do njegovega povračila na podlagi prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine, katere lastnik je, na dolgi rok pomeni vesplošno poslabšanje položaja prejemnikov tega dodatka.

Komisija ugotavlja, da bi morale določbe glede obveznosti vračila prejetih denarnih socialnih prejemkov, torej tudi varstvenega dodatka, temeljiti na jasno postavljenih kriterijih in biti pregledno urejene v okviru zakonov s področja socialnega varstva, in ne bi smele biti odvisne zgolj od subjektivne razlage določb 128. člena Zakona o dedovanju (Uradni list RS, št. 15/1976, 23/1978, 17/1991, 13/1994, 40/1994, 82/1994, 117/2000, 67/2001 in 83/2001) ter sodbe Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 117/2000 Odl.US: U-I-330/97-28) v posamičnem primeru. Prav zato komisija ocenjuje, da bi se morala v zvezi s tem vprašanjem izvesti temeljita razprava, v katero naj se vključijo vsi zainteresirani družbeni segmenti.

Komisija meni, da je s sprejetjem Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter Zakona o socialno varstvenih prejemkih prišlo do temeljnega premika v razumevanju vloge socialno varstvenih prejemkov. Do sedaj je veljalo, da so slednji predstavljali temeljne elemente socialne pomoči države svojim državljanom, medtem ko se sedaj celoten princip spreminja v neke vrste dolžniško-upniško razmerje med prejemnikom denarne socialne pomoči ter državo, zlasti preko uveljavljanja pravice države do povračila izplačanih denarnih socialnih pomoči na podlagi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine v korist Republike.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela naslednja s k l e p a:

1. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide predlog zakona podpira s pripombami.
2. Komisija bo na eno od prihodnjih sej, z namenom temeljite razprave, v katero se bodo lahko vključili vsi zainteresirani družbeni segmenti, uvrstila posebno točko dnevnega reda na temo urejanja pravice do varstvenega dodatka v povezavi z določili Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter Zakonom o socialno varstvenih prejemkih, še posebej z vidika obremenitve lastnine prejemnikov socialnih transferjev.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-A) - nujni postopek

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslenje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-A) - nujni postopek.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 55. seji 9. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona podpira.

Komisija je vsebino rešitev predloga zakona, ki se nanašajo na urejanje pravic oseb z motnjami v duševnem razvoju, obravnavala že na svoji 53. seji 18. 4. 2011. Takrat se je komisija seznanila s pobudo Zveze Sožitje za sprejem ustreznih sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki bi preprečile vključitev oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju med prejemnike socialnih pomoči, ter z namero Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da bo v skladu s pobudo Zveze Sožitje v zakonodajno proceduro vložilo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih, in ju podprla.

Komisija se je seznanila s ključnimi rešitvami predloga zakona, vključno s potrebnim zamikom uveljavitve zakona, ker je njegovo izvajanje vezano na Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, katerega začetek uporabe se prav tako zamika na 1. januar 2012.

Komisija glede sprememb in dopolnitve predloga zakona, ki se nanašajo na pravico do nadomestila za invalidnost ali dodatka za tujo nego in pomoč, ugotavlja, da so skladne z vsebino pobude Zveze Sožitje in z njo tudi usklajene, zato jih v celoti podpira.

Komisija ugotavlja, da je do sprejema Zakona o socialno varstvenih prejemkih julija 2010 področje prejemkov oseb z motnjo v duševnem razvoju urejal Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/1983, Uradni list RS, št. 114/2006 - ZUTPG, 122/2007 - Odl. US, 5/2008, 73/2008, 8/2009, 53/2009, 7/2010, 56/2010, 3/2011). Slednji je duševno in telesno prizadetim osebam omogočal prejetje dveh vrst denarnih prejemkov - nadomestila za invalidnost in dodatka za tujo nego in pomoč. V primeru, da bi se Zakon o socialno varstvenih prejemkih začel uporabljati v juniju 2011, kot je bilo mišljeno prvotno, bi prenehale veljati določbe Zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki se nanašajo na omenjena denarna prejemka, in za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju bi se uvedli dve novi vrsti denarnega prejemka - socialna denarna pomoč, na podlagi utemeljitve trajne nezmožnosti za delo, ter varstveni dodatek. S takšno spremembo statusa denarnih prejemkov bi se popolnoma izbrisala identiteta denarnih prejemkov invalidov. Invalidi tako ne bi prejeli več denarnih prejemkov zaradi svojega statusa, temveč zaradi slabšega socialnega položaja, v katerem bi se lahko znašli. Izginila bi torej jasna povezava med dejanskim vzrokom in posledico, torej prejetjem denarnega prejemka zaradi invalidnosti, ki je objektivno dejstvo. Takšna transformacija denarnega prejemka bi lahko posledično negativno vplivala tudi na uveljavljanje pravic invalidov v okviru izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja ter socialnega varstva.

Glede na to, da se pripravlja novela Zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki naj bi področje oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju uredila celovito, vključno z določbami o denarnih prejemkih, komisija meni, da je smiselno, da do sprejema omenjenega zakona področje denarnih prejemkov oseb z motnjo v duševnem razvoju ostane urejeno v veljavnem Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

Komisija poudarja, da urejeno in učinkovito invalidsko varstvo temelji na ravnotežju med invalidskimi prejemki, ki so vezani na materialne cenzuse, in med tistimi, ki nanje niso vezani. S predlaganimi spremembami in dopolnitvijo Zakona o socialno varstvenih prejemkih se tako za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju ponovno vzpostavlja ravnotežje, ki je bilo porušeno ob sprejemu Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

Komisija se je seznanila tudi s predlogom amandmaja Zveze Paraplegikov Slovenije in Zveze delovnih invalidov Slovenije k 36. členu Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki sta ga zvezi naslovili na ministra, pristojnega za delo, družino in socialne zadeve in ki se glasi:

36. člen Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/2010) se dopolni z novim 11. odstavkom, ki se glasi:

"(11) Pri uveljavljanju zahtevka v korist Republike Slovenije iz nepremičnine iz 7. odstavka tega člena po smrti prejemnika denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka se upoštevajo materialne okoliščine dedičev prejemnika denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka. Dediči, ki imajo dohodek do višine, ki jo ta zakon določa za upravičenost posameznika ali družine

do denarne socialne pomoči in/ali varstvenega dodatka, bodo oproščeni povračila sredstev iz dedovanja nepremičnine iz 7. odstavka tega člena."

Obrazložitev:

129. člen Zakona o dedovanju določa, da se lahko Republika Slovenija ali občina, iz proračuna katere se je financirala pomoč zapustniku v skladu s predpisi o socialnem varstvu, do konca zapuščinske obravnave odpove pravici do povračila te pomoči, če so zapustnikovi dediči njegov zakonec ali njegovi otroci, ki so sami potrebni pomoči. Za izboljšanje možnosti prejemnikov denarnih pomoči, da si uredijo življenje brez pomoči države, je nujno, da se država v primeru, ko so tudi dediči v takem premoženjskem stanju, da bi bili upravičeni do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, odreče poplačilu iz premoženja, ki je predmet dedovanja. Če so dediči tudi prejemniki denarne socialne pomoči, potem bi bilo upravičeno kvečjemu, da še naprej ostane v zemljiški knjigi zaznamovana prepoved odsvojitve ali obremenitve, ne pa da pride do poplačila. Ravno podedovano premoženje bi lahko pripomoglo dedičem v slabšem finančnem stanju (kar pa prejemniki varstvenega dodatka, socialne pomoči so), da si opomorejo in sami zagotovijo svoje preživljanje in preživljanje svojih družin. S poplačilom države iz premoženja, ki se deduje, se tako dodatno siromaši najrevnejši sloj prebivalstva, kamor sodi tudi 787 delovnih invalidov, članov Zveze delovnih invalidov Slovenije, ki prejemajo varstveni dodatek. Velika verjetnost pa je, da so tudi potomci teh prejemnikov revni.

S predlogom, da se zgoraj navedenim prejemnikom v primeru dedovanja odpiše dolg do države, se skuša preprečiti prehajanje socialnih stisk z generacije na generacijo.

Komisija v zvezi s predlaganim amandmajem ugotavlja, da so lahko situacije v praksi, kar se tiče problematike povračila prejete denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, zelo različne (gledano tako z vidika položaja prejemnika navedenih pomoči kot njegovih dedičev), zato meni, da bi bilo potrebno, tudi v povezavi z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na zakonski ravni natančneje določiti jasne kriterije za uveljavljanje pravice države do povračila izplačanih denarnih socialnih pomoči.

Glede na to, da 132. člen Poslovnika Državnega zbora določa, da se pri predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona amandmaje lahko vlaga le k členom sprememb in dopolnitev predloga zakona in ker Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih ne posega v 36. člen zakona, komisija amandmaju Zveze paraplegikov Slovenije in Zveze delovnih invalidov Slovenije izraža načelno podporo, pri tem pa Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve poziva, da amandma preuči in ga v največji možni meri upošteva pri pripravi morebitnih dodatnih zakonodajnih sprememb in dopolnitev Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Predlogu zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1) - druga obravnava.

Komisija za državno ureditev je na 94. seji 17. 5. 2011 obravnavala Predlog zakona o državnem tožilstvu, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je predlog zakona podprla.

Državni sekretar Boštjan Škrlec z Ministrstva za pravosodje je v imenu predlagatelja povzel nekatere razloge za sprejem novega zakon in izpostavil njegove ključne vsebinske in organizacijske novosti. Predlog zakona je rezultat dosedanje pravne prakse v delovanju državnega tožilstva in pomanjkljivo sistemsko urejenega področja tožilstva v Republiki Sloveniji. Predlog zakona področje tožilstva ureja sistemsko in celovito, zato je tudi bolj obsežen.

Med cilji in vsebinskimi novostmi je predlagatelj izpostavil krepitev samostojnosti državnega tožilca, kar je širše mednarodno uveljavljen demokratični standard. Prenova položaja, sestave in pristojnosti državnotožilskega sveta je usmerjena v odprtost tudi za strokovne predstavnike zunaj državnega tožilstva, saj se bo z načinom njegovega delovanja z večjo preglednostjo zagotovil tudi zunanji nadzor zunaj tožilskega sistema. Prenovljena je organizacija in način dela skupine državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala. S prenosom izvajanja pregona v konkretnih zadevah na raven okrožnih državnih tožilstev (Skupina za pregon organiziranega kriminala ima kot Specializirano državno tožilstvo status okrožnega državnega tožilstva) se Vrhovno državno tožilstvo postavlja v položaj nosilca usmeritev pregona, ne pa tudi njegovega izvajalca. Predlog zakona ohranja centralizirano državno tožilstvo na ravni usklajevanja, usmerjanja in nadzora, na ravni izvajanja pa so poudarjeni elementi decentraliziranosti in sicer na podlagi določene enotne politike pregona. Specializirani (po novem Posebni) oddelek ohranja svojo samostojnost pri nadzoru kaznivih dejanj, ki jih v službi in zunaj službe storijo uradne osebe s policijskimi pooblastili. Vodja tožilstva ohranja vlogo organizacije in izvedbe usklajevanja ter zagotovitve enotnosti pregona. Njegova vloga odločanja v posameznih zadevah pa je omejena. Ohranja se institut prevzema zadeve, ki upravičuje, da vodja poleg strokovnega usmerjanja izenačuje funkcijo pregona z neposrednim posegom, vendar ob večjem zagotovitvi naknadnega preizkusa pravilnosti odločitve na podlagi zahteve državnega tožilca, ki mu je bila zadeva odvzeta. Tako izvedbena učinkovitost državnega tožilstva ni okrnjena, zavarovana pa je samostojnost državnega tožilca pred neupravičenimi posegi v njegovo odločanje.

Komisija se je seznanila s pripombami Vrhovnega državnega tožilstva, ki jih je predstavil vrhovni državni tožilec Aleš Butala, in jih podprla. Pri nastajanju predloga ni bilo pravega usklajevanja z Vrhovnim državnim tožilstvom. Predlog zakona je preobsežen, prenормiran in birokratski. V opredeljenih ciljih zakona člani komisije pogrešajo določbe, ki bi krepile učinkovitost, strokovnost in zakonitost pri opravljanju funkcije državnega tožilca. Predlog zakona bi moral varovati in zagotavljati javni interes za učinkovit kazenski pregon, da bi državni tožilec lahko v najkrajšem času lahko sprejel pravilno odločitev. Cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona ne omenjajo samostojnosti državnega tožilstva. Predlog zakona mora krepiti neodvisnost državnega tožilstva, saj je predpogoj in varovalka za nepristransko in objektivno delo. Predlog zakona krepí vlogo izvršilne oblasti v razmerju do državnega tožilstva (kot npr.: zapisnik o delu kolegija generalnega državnega tožilca se posreduje ministru, direktorje državnega tožilstva imenuje minister, širša je obveznost obveščanja ministra o delu državnega tožilstva, vpliv vlade oz. pristojnega ministrstva na kadrovske, organizacijske in nadzorstvene pristojnosti glede državnih tožilstev in državnih tožilcev). Predlog zakona posega v organizacijsko strukturo državnega tožilstva s preimenovanjem pomočnikov državnih tožilcev v okrajne državne tožilce. Negativne posledice se bodo pokazale med drugim tudi pri napredovanjih, ki nagrajujejo in s tem spodbujajo državnega tožilca. Vloga vodje za zagotavljanje učinkovitega, pravičnega, zakonitega in pravočasnega dela državnih tožilcev bo po predlogu zakona omejena.

Člani komisije so v razpravi opozorili na prenормiranost zakona. Poudarili so, da je pomembna samostojnost državnih tožilcev, da lahko strokovno in v okviru svojih pristojnosti odločajo o posameznih zadevah. Izpostavili so, da podrobno urejanje področja lahko nakazuje tudi na nezaupanje v delo in presojo državnih tožilcev. Komisija je kot pomembno vprašanje izpostavila tudi vlogo t.i. posebne skupine za pregon določenega kriminala, saj to na nek način pomeni razvrščanje kriminala oz. sistemsko določanje prednostnih zvrsti kriminalnih dejanj. Glede na konkretne sistemske in vsebinske spremembe se je komisiji zastavilo vprašanje o nujnih vsebinskih razlogih, ki bi terjali tako celovite sistemske spremembe. Po mnenju članov bi moral biti predlog usmerjen predvsem v zagotavljanje hitrejših in učinkovitih rešitev v ravnanju proti storilcem kaznivih dejanj in s tem za varnost državljanov.

Po razpravi je bil sprejet sklep:

Komisija podpira konkretne pripombe Vrhovnega državnega tožilstva in predlaga, da se v nadaljnjem zakonodajnem postopku upoštevajo v največji možni meri.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev k Skupnemu poročilu o delu državnih tožilcev za leto 2010

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje Mnenje k Skupnemu poročilu o delu državnih tožilcev za leto 2010.

Komisija za državno ureditev je na 94. seji 17. 5. 2011 obravnavala Skupno poročilo o delu državnih tožilcev za leto 2010, ki ga je Državnemu zboru predložilo Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s poročilom in ga podprla.

Vrhovni državni tožilec Mirko Vrtačnik je predstavil ključne statistične poudarke iz poročila. V zadnjih dveh letih so na tožilstvu zaznali porast novih kazenskih primerov, in sicer za 16 odstotkov. Kljub temu dejstvu in kljub zmanjšanju števila državnih tožilcev pristojno ministrstvo ni ugodilo predlogom za razpise mest državnotožilskih funkcionarjev. Kadrovska podhranjenost državnega tožilstva se kaže v dejstvu, da je predvidenih 256 mest zasedenih le 70 odstotkov (s funkcionarji in pomočniki). V razmerju do sodnikov je državnih tožilcev 80 odstotkov, primerljivo z delom v predkazenskem postopku pa bi jih moralo biti 30 odstotkov več kot sodnikov. Okrožna državna tožilstva so prejela ovadbe zoper 39.343 znanih oseb, rešila so 73 odstotkov ovadb zoper polnoletne osebe, 79 odstotkov zoper mladoletne in 43 odstotkov zoper pravne osebe; 42 odstotkov je bilo zavrženih ovadb zoper polnoletne nosilce zaradi nesorazmernosti, poravnavanja in odložnega pregona, neposrednih obtožnih aktov; obsodilnih sodb zoper polnoletne nosilce je bilo 79 odstotkov, zoper mladoletne osebe 49 odstotkov in zoper pravne osebe 40 odstotkov. Visok porast je zabeležen na področju kaznivih dejanj, povezanih z mamili, in sicer v okviru hudodelskih združb (v letu 2010 je bilo ovadenih 111 oseb). Na področju pranja denarja sta bili dve obsodilni sodbi, v povezavi s korupcijo prav tako dve (v letu 2009 osem, v letu 2008 pa deset), pri utajah davkov (povezanih z DDV) je zaslediti povečanje in nove načine, in sicer gre za 260 sklopov, povezanih z "missing trade" družbami, v katerih naj bi bilo udeleženih prek 3000 gospodarskih družb, ki se ukvarjajo s sistemi odbitka vstopnega davka.

Komisija ugotavlja, da kadrovska zapolnitev delovnih mest ne sledi povečanemu prilivu prejetih in rešenih zadev. Komisija je zato opozorila na reševanje kadrovskih zahtev državnega tožilstva, saj ustrezno število državnih tožilcev in s tem povezana boljša organizacija omogoča hitrejše in učinkovito reševanje tudi najzahtevnejših zvrsti kriminalnih dejanj. Glede na to, da je v postopku sprejemanja nov Predlog zakon o državnem tožilstvu, bo treba pri prehodu na prenovljen sistem veliko pozornosti nameniti temu, da delo državnih tožilcev ne bo otežkočeno ali da se pogoji za njihovo delo tudi kako drugače ne bodo poslabšali. Iz poročila namreč sledi, da se odkrivanje in obravnavanje kriminalnih dejanj in z njimi povezanih oseb ter združb vedno bolj povečuje, poleg tega pa se kriminaliteta pojavlja v novih oblikah.

Komisija je podprla prizadevanja za okrepitev in izboljšanje delovnih, materialnih in strokovnih pogojev za učinkovito delo ter boljšo koordinacijo in usklajeno delovanje policije, državnega tožilstva in sodišč ter sodelovanje in podporo Ministrstva za pravosodje.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2C) - nujni postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-2C) - nujni postopek.

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 4. izredni seji 18. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija podpira Predlog zakona.

Na seji komisije so sodelovali predstavniki Ministrstva za promet, Trgovinske zbornice Slovenije, Obrtno - podjetniške zbornice Slovenije in GZS- Združenje za promet.

Komisija se je seznanila z mnenjem Trgovinske zbornice Slovenije, ki predlaga v sprejem predlog amandmajev k 4., 5., 54. in 58. členu novele zakona.

Komisija uvodoma ugotavlja, da je bila druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu (EPA 1723-V), katerega je Državni svet podprl, na 17. nujni seji Odbora Državnega zbora za promet 3. 5. 2011 končana. Matično delovno telo Državnega zbora je sprejelo amandmaje k posameznim členom, ni pa sprejel Predloga zakona kot celote.

Predloženo novo besedilo Predloga zakona je pripravljeno na podlagi prej navedenega Predloga zakona in vključuje sprejete amandmaje na Odboru Državnega zbora za promet. Predlagana novela zakona vsebuje tudi rešitve, ki sledijo pobudam Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije pa jih ne podpira: 30-dnevni plačilni rok in institut solidarne odgovornosti, neposredno podeljevanje javnega pooblastila za delitev licenc in dovolilnic Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Gospodarski zbornici Slovenije ter način nadzora nad kontrolo dovolilnic. Komisija ugotavlja, da gre za rešitve iz Predloga zakona, katerega zakonodajni postopek je bil končan, in jih je predlagatelj ponovno vključil v besedilo novele zakona. Komisija je bila seznanjena, da Predlog zakona sledi vsem zahtevam Zakonodajno pravne službe Državnega zbora k Predlogu zakona (EPA 1723-V) in da predlagatelj ne pričakuje večjih sprememb novele zakona v zakonodajnem postopku.

Predlagatelj novele zakona poudarja, da je promet generator razvoja in nam omogoča blaginjo, česar se družba ne zaveda, dokler ne pride do zastoja prometa. Predlagatelj vztraja na spremembi ključnih vsebin, ki bodo pripomogle k odpravi težav, s katerimi se soočajo avtoprevozniki pri opravljanju svojega temeljnega poslanstva. Želijo urediti način in rok plačila voznine, saj so avtoprevozniki šibkejši člen v celotni verigi prevoza blaga od naročnika do prejemnika blaga. Na podlagi uskladitve z Ministrstvom za javno upravo in na predlog Gospodarske zbornice Slovenije ter Trgovinske zbornice Slovenije se pri kontroli dovolilnic poenostavlja postopek tako, da se preverjajo samo dovolilnice prevoznikov tretjih držav in CEMT dovolilnice, kar je bistveno manj kakor po sedaj veljavnem zakonu. Čeprav so skušali povzeti predlog o elektronski podpori kontrole dovolilnic, so na podlagi opozoril nadzornih organov, Carinske uprave in Prometnega inšpektorata, ugotovili, da elektronski register ne bi olajšal dela subjektom, ki izvajajo kontrolo dovolilnic, saj bi morali zaradi postopkov ohraniti papirno administracijo. Bodo pa še nadalje iskali rešitve, da bo postopek kontrole še bolj učinkovit in enostavnejši.

Na podlagi dosedanjih pozitivnih izkušenj se je predlagatelj odločil, da Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije dobita javno pooblastilo izdajanja licenc in

dovolilnic neposredno z zakonom. Obe navedeni zbornici, ki danes izvajata to nalogo, sta s svojim načinom dela, dobro organizacijo, kadri in uveljavljenimi postopki dokazali, da je uveljavljen način podeljevanja javnega pooblastila učinkovit in zato ni potrebe po stalnem preverjanju pogojev izdajatelja licenc na javnem natečaju. V primeru postopkov javnega naročanja na drugih področjih praksa kaže, da so to zapleteni in dolgotrajni postopki, ki bi nas lahko pripeljali v situacijo, ko bi se ponovno soočili z vprašanjem, kje, kdaj in kakšen način podeliti dovolilnice. Če bi se v ravnanju subjektov z javnim pooblastilom v prihodnje na kakršen koli način pojavile težave, se lahko pristopi k spremembi zakona. Zaradi vzpostavljanja evropskega sistema spremljanja ravnanja avtoprevoznikov, mora naša država vzpostaviti sistem na nacionalni ravni, ki bo pripomogel dvigniti kvaliteto dela avtoprevoznikov. Nacionalni elektronski register, ki je v pripravi, bo vključen v nacionalni elektronski register motornih vozil. Do njega bodo imeli dostop tudi tuji nadzorni organi zaradi sporočanja morebitnih kršitev, ki so lahko povezane s podeljevanjem dovolilnic oziroma licenc. Pred predložitvijo že prve novele zakona je Vlada pridobila od Evropske komisije soglasje, da se obema zbornicama lahko podeli javno pooblastilo z zakonom za izdajanje dovolilnic oziroma licenc, če država vzpostavi mehanizem za nadzor in ustrezno spremljanje postopkov.

Trgovinska zbornica Slovenija sicer pozdravlja napore Ministrstva za promet za poenostavitev postopkov kontrole dovolilnic, vendar menijo, da je treba pripraviti gospodarskim subjektom prijaznejšo rešitev. To je uvedba elektronskega preverjanja dovolilnic preko spletnih strani pristojnih državnih organov (npr. Ministrstva za promet ali Carinska uprava). Po njihovih informacijah lahko pride do problemov, saj podjetja nimajo ustreznih kadrov za predlagan način kontrole dovolilnic v 54. členu novele zakona, ki pomeni dodatno administrativno oviro.

V zvezi z vsebino 58. člena novele zakona Trgovinska zbornica Slovenije meni, da predlagatelj pri določitvi tridesetdnevnega roka za plačilo voznine ni izkazal utemeljenih razlogov za odstopanje od splošne ureditve plačilnih rokov v Zakonu o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP). Prav tako meni, da je predlagana solidarna odgovornost v nasprotju s splošnimi načeli pravne varnosti in obligacijskega prava.

Obrtno - podjetniška zbornica Slovenije poudarja, da se težave slovenskih avtoprevoznikov kažejo v zmanjšanju njihove konkurenčne sposobnosti na domačem in tujem trgu. Specialen rok za plačilo voznine je potreben, tudi glede na izkušnje v nekaterih evropskih državah, kjer so s tem ukrepom izboljšali situacijo v cestnem prevozništvu. Glede na poslovne izide po področjih dejavnosti iz leta 2009 in 2010 ima avtoprevozniška dejavnost, tudi v primerjavi s trgovinsko dejavnostjo, do 130 mio evrov izgube, medtem ko imajo trgovina, popravila, vzdrževanje motornih vozil dobiček v višini skoraj 400 mio evrov. V kolikor se situacija ne bo izboljšala, se lahko zgodi, da bodo tuji prevozniki pri nas opravljali prevoze, davke pa plačevali v matični državi.

GZS - Združenje za promet opozarja, da so roki za plačilo voznine 120 dni ali še daljši, medtem ko morajo avtoprevozniki vse stroške, ki jih imajo z opravljanjem storitve, plačati v roku trideset dni (npr. stroški šoferja, goriva, cestnine,...). Zaradi tega je razumljivo, da zahtevajo zakonsko določen specialen rok za plačilo opravljene storitve. Čeprav bi morali taki plačilni roki veljati za celotno gospodarstvo, podpirajo posebno zakonsko ureditev plačilnih rokov v avtoprevozniški dejavnosti, saj so avtoprevozniki, predvsem zaradi velikega števila malih podjetij, v pogodbenih razmerjih šibkejši člen in njihova pogajalska vloga zato nima velike teže. Podpirajo predlagano rešitev poenostavitve kontrole dovolilnic, pričakujejo pa prehod na elektronsko evidenco kontrole dovolilnic, ki je manj obremenilen za gospodarstvo.

Komisija ugotavlja, da 4. člen novele zakona, ki daje pravno podlago za neposredno podelitev javnega pooblastila izdajanja licenc in dovolilnic Gospodarski zbornici Slovenije in Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, le povzema zatečeno stanje. Komisija se strinja s predlagateljem, da ni nobene potrebe po stalnem preverjanju pogojev izdajatelja licenc na javnem natečaju oziroma ni treba spreminjati uveljavljenega sistema javnega pooblastila, ki dobro deluje.

Komisija podpira vsebino 54. člena novele zakona, na podlagi katere se postopek kontrole dovolilnic poenostavlja, hkrati pa predlaga, da se v nadaljnji fazi sprejemanja zakona preuči predlog za dopolnitev novele zakona v smeri elektronske podpore poenostavljenega nadzora

dovolilnic, ki bi jo zagotavljala izdajatelj dovolilnic in licenc (GZS in OPZS). Komisija meni, da je kontrola v fizični (pisni) obliki potrebna, vendar je kontrola v elektronski obliki hitrejša in učinkovitejša ter preprečuje zlorabe. Na ta način bil lahko hitro ugotovili, ali je bila dovolilnica z določeno številko že uporabljena ali ne.

Komisija podpira dodatno zaščito avtoprevoznikov in s tem predlagano vsebino 58. člena Predloga zakona. Komisija ocenjuje, da je v avtoprevozniški dejavnosti situacija tako kritična, da ni razlogov, da bi morali posebej utemeljiti razloge za zakonsko ureditev roka za plačilo voznine, ki odstopa od splošne ureditve v Zakonu o preprečevanju zamud pri plačilih. Prav tako podpira predlog za solidarno odgovornost, kot je predlagana v petem odstavku 58. člena novele zakona. V zvezi s širitvijo kroga zavezancev izven kroga udeležencev konkretnega pogodbenega razmerja oziroma solidarno odgovornostjo komisija opozarja, da so že sedaj avtoprevozniki postavljeni v vlogo, ko solidarno odgovarjajo za poslovni dogodek, v katerem niso udeleženi: avtoprevozniki nimajo nič s carinskimi dajatvami in DDV na blago, ki ga prevažajo, vendar v primeru, da špediter ne poravnava svojih obveznosti, jih morajo poravnati prevozniki. Ne glede na navedeno komisija pričakuje, da se bo še pred sprejemom novele zakona odpravil morebitni dvom o ustavnosti predlaganega krajšega plačilnega roka in solidarne odgovornosti.

Kljub gospodarski krizi in trenutno zmanjšanem obsegu avtoprevozniške dejavnosti se kaže, da bo potreba po tovrstnih storitvah čedalje večja, še posebej z vidika razvoja vzhodnega tržišča in težnje Evrope po samooskrbi ter njenih manjših potrebah po blagu iz bolj oddaljenih dežel. Glede na geografsko lego Slovenije pomeni to za slovensko avtoprevozniško dejavnost veliko razvojno priložnost. Evropska zakonodaja na področju prevoznštva spodbuja uporabo okolju prijaznih vozil in s tem posodobitev voznega parka, za to pa potrebujemo stabilno finančno okolje, ki ga lahko dosežemo s predlaganimi rešitvami.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport k Predlogu zakona o Slovenski tiskovni agenciji (ZSTAgen) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela Mnenje k Predlogu zakona o Slovenski tiskovni agenciji (ZSTAgen) - druga obravnava.

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 41. redni seji 18. 5. 2011 obravnavala Predlog zakona o Slovenski tiskovni agenciji (ZSTAgen), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija je predlog zakona podprla.

Predlagatelj je pojasnil, da je dejavnost agencijskega obveščanja, ki jo opravlja STA, izredno pomembna za vsako družbo, srečamo jo v prav vseh državah članicah EU, zato je treba njeno delovanje urediti z zakonom. Predvsem gre za krepitev samostojnosti in neodvisnosti STA, ki mora opravljati servis za družbo kot celoto. To pomeni, da mora zagotavljati avtonomnost urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu z vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi standardi, kar pomeni, da ne sme biti pod nobenim političnim vplivom in je dolžna svojim uporabnikom podati korektne in celovite informacije. Komisija je navedeno avtonomnost izrecno podprla.

Komisija ugotavlja, da je po pojasnilih glavni cilj zakona urediti delovanje in organizacijo STA skladno s pravili EU o transparentnosti financiranja dejavnosti javne službe. V zakonu je bilo treba opredeliti javno službo STA in jo ločiti od tržnih dejavnosti v skladu z evropsko in domačo

zakonodajo. Sredstva iz državnega proračuna se lahko porabijo samo za opravljanje javne službe, ki ostajajo v isti višini kot doslej, tako da zakon ne prinaša novih finančnih obveznosti. Predlog zakona tako jasno opredeli obseg in vsebino javne službe, režim izvajanja ter vsebino dejavnosti, ki ne spadajo v javno službo (tržne dejavnosti). Izrecno določa, da je vsebina javne službe STA brezplačna in na voljo vsem potencialnim uporabnikom pod enakimi pogoji.

Člani komisije so zastavili vprašanje glede sestave nadzornega sveta kot glavnega predstavniškega organa STA, saj predstavlja javnost in stroko, ki bo po mnenju komisije glede na zakonsko določbo preveč politično obarvana. V predlogu zakona je določeno, da na predlog Vlade RS štiri člane od petčlanskega nadzornega sveta izvoli Državni zbor in sicer izmed strokovnjakov za področja medijev, prava, ekonomije oz. financ in informatike, zaradi česar je komisija ponovna izrazila pomislek o poudarku na njihovi strokovnosti.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Zoltan Jan, predstavnik interesov za področje vzgoje in izobraževanja.

Dr. Zoltan Jan, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev o Predlogu za sprejem avtentične razlage 1. točke prvega odstavka 21. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ORZFPPIP21-1)

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) sprejela naslednje Mnenje o Predlogu za sprejem avtentične razlage 1. točke prvega odstavka 21. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ORZFPPIP21-1)

Komisija za državno ureditev je na 95. seji 23. 5. 2011 obravnavala Predlog za sprejem avtentične razlage 1. točke prvega odstavka 21. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo skupina poslancev s prvopodpisanim mag. Borutom Sajovicem.

Komisija ne podpira predloga .

Člani komisije so bili seznanjeni z Mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora o Predlogu za sprejem avtentične razlage 1. točke prvega odstavka 21. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Predstavnik predlagateljev je poudaril, da obstajajo dileme in različne interpretacije o razlikovanju med odpravninami v postopku prisilne poravnave in v postopku stečaja (tj. ali (neizplačane) odpravnine delavcem, ki so nastale pred začetkom postopka prisilne poravnave v postopku prisilne poravnave sodijo oziroma ne sodijo med prednostne terjatve). Po mnenju predlagateljev je treba določbe po razlagi razumeti tako, da se za prednostne terjatve v postopku prisilne poravnave štejejo tudi neizplačane odpravnine za prenehanje delovnega razmerja, ki so nastale pred začetkom postopka prisilne poravnave. Poudaril je, da je predlog usmerjen k iskanju razrešitve problematike.

Predstavnica Ministrstva za pravosodje je poudarila, da Vlada Republike Slovenije ne podpira predloga. Plače in nadomestila plač sodijo v Zakon o delovnih razmerjih (matični predpis) zato Predlog avtentične razlage 1. točke prvega odstavka 21. člena ZFPPIP s strokovnega vidika ni primeren ter ne omogoča rešitev.

Komisija podpira prizadevanja za zagotavljanje najustreznejših rešitev za poplačilo neizplačanih odpravnin delavcem v postopku prisilne poravnave in v postopku stečaja.

V preteklosti so bili v zakonodajni postopek vloženi različni predlogi, ki urejajo isto družbeno razmerje: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, EPA 1530-V, EPA 1602-V, EPA 1683-V, in kažejo na problem, različne poglede in možne rešitve ter omejitve problema finančnega poslovanja, postopkov insolventnosti in prisilnem prenehanju.

V razpravi je bilo poudarjeno, da v praksi dejansko prihaja do problema denarnih povračil v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja. V primeru prenehanja delovnega razmerja odškodnino ureja Zakon o delovnih razmerjih. Tovrstna odškodnina ni zajeta v kategoriji plač in nadomestil plač, ki jih opredeljuje 1. točka prvega odstavka 21. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, tako da bi bilo možno drugačno razumevanje zajeti zgolj z avtentično razlago.

Komisija poudarja, da bi kazalo razmisliti o morebitni drugačni rešitvi, ki bi v postopkih insolventnosti zagotavljala prednost delavcev in ureditvi njihovih statusov v prihodnje (morebitna dopolnitev Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ali morda poiskati rešitev v smeri ZDR).

Komisija predlaga, da naj Vlada Republike Slovenije celovito oceni uresničevanje določb Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju in pripravi ustrezne rešitve.

Bogomir Vnučec, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 46. seji 24. 5. 2011 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo skupina poslancev (prvopodpisani Alojz Posedel).

Komisija predloga zakona ne podpira.

Predlagatelj predloga zakona ugotavlja, da je članstvo v Obrtno podjetniški zbornici obveza za vse fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost v Republiki Sloveniji kot obrtno dejavnost, obrti podobno dejavnost ali domačo oziroma umetnostno obrt, za obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja, cilj predlaganega zakona pa je uveljaviti združevanje gospodarskih subjektov v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije na prostovoljni osnovi oz. ukinitev dosedanjega obveznega članstva.

V razpravi je bil v enem od mnenj k obravnavanem predlogu izražen poudarek, da Slovenija postaja vse bolj neučinkovita država tudi zaradi nezmožnosti, da se ustrezno razporedi družbena moč, ki se izraža v dialogu med socialnimi partnerji. Doseganje zastavljenih ciljev in konsenzualnih rešitev je možno ob sodelovanju enakovrednih sogovornikov, zato so močni zastopniki interesov

posameznih družbenih skupin, ki zagotavljajo reprezentativnost, pogoj za lažje uveljavljanje svojih interesov do države, pa tudi za sprejemanje skupnih odločitev s širšo podporo.

Komisija je mnenja, da višjo raven strokovnosti in učinkovite pomoči gospodarstvu lahko zagotavljajo le močna in profesionalna združenja, pristop in rešitve, kot jih ponuja predloženi zakonski predlog pa gredo v smeri še večje razdrobljenosti zborničnega sistema, zato je takšen pristop k reševanju problematike zastopanja gospodarstva neproduktiven in napačen.

Komisija se strinja z mnenjem, ki ga v svojih stališčih in predlogih k predlogu zakona navaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, da je trenutno uveljavljena različna ureditev zborničnega organiziranja na gospodarskem področju v Sloveniji neprimerna, kar se je pokazalo ob poskusu gašenja posledic gospodarske krize, ko bi država za uspešen izhod iz težav potrebovala kot partnerje tudi močne zbornične sogovornike. Komisija je mnenja, da bi se bilo potrebno dogovoriti in pristopiti k pripravi takšne zakonske ureditve, ki bi zagotavljala, da se vsak gospodarski subjekt po lastni presoji obvezno včlani v eno izmed zbornic s področja gospodarstva.

Mag. Stojan Binder, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlogu zakona o davku na bilančno vsoto bank (ZDBVB) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o davku na bilančno vsoto bank (ZDBVB) - druga obravnava.

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 46. seji 24. 5. 2011 obravnavala Predlog zakona o davku na bilančno vsoto bank, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija predloga zakona ne podpira.

Po navedbah predlagatelja se s predlogom zakona vzpostavlja mehanizem, ki bo sprostil še vedno prisoten kreditni krč in pripomogel k odločitvi bank za ustrežnejše kreditiranje nefinančnega sektorja. Uvedba zakona naj bi zagotovila ustavitev strmega padca bančnih posojil s stimuliranjem bank za povečano kreditiranje gospodarskih subjektov. Predlagatelj zakona predvideva, da se bodo banke na napovedano obdavčitev odzvale tako, da bodo povečale kreditiranje podjetij in s tem, kot ji omogočajo predvidene zakonske rešitve, zmanjšale ali izničile obveznost plačila davka. Kljub temu naj bi finančni učinek uvedbe dodatnega davka znašal okoli 5 mio evrov.

Člani komisije so se načelno opredelili proti uvajanju novega davka, ki znižuje potencial bank, njihovo kapitalsko ustreznost ali pa posredno dodatno obremenjuje porabnike bančnih storitev. Ugotavljajo, da so tudi v trenutnih gospodarskih in finančnih razmerah, ko na trgu ni pretirane ponudbe denarja, banke pripravljene finančno podpreti vse tiste projekte kreditorejmalcev, ki obetajo dobre rezultate. Vlada bi namesto obdavčitve morala razmišljati o stimulativnejših oblikah ukrepov, kot so davčne olajšave bankam, ki so pripravljene z ustreznimi obrestnimi merami financirati gospodarstvo.

Komisija tudi opozarja, da utegnejo imeti predvidene zakonske rešitve negativne posledice na tiste banke, ki svojo poslovno politiko gradijo predvsem na poslovanju s prebivalstvom. Razvoj nekaterih bank, ki niso v celoti usmerjene k univerzalnemu bančništvu, kot naprimer zadružne in t.i. etične banke, ki so alternativne predstavnice poslovnega modela konvencionalnih bank, usmerjenih zgolj na maksimiziranje dobička, bi bil s sprejetjem predlaganega zakona v veliki meri onemogočen.

Zakonski predlog prav tako ne ureja ustrezno kreditiranja kmetov, saj obstaja nevarnost zmanjševanja obsega kreditiranja te skupine komitentov, ker bodo morale banke, upoštevajoč zakonska določila o zmanjšanju obveznosti in uveljavljanju oprostitev, poskrbeti predvsem za sprostitev kreditnih linij in lažji dostop do finančnih virov nefinančnim družbam in samostojnim podjetnikom.

Mag. Stojan Binder, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F) - skrajšani postopek.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 56. seji 30. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev (prvopodpisana Cveta Zalokar Oražem) Državnega zbora Republike Slovenije.

Komisija predloga zakona ne podpira.

Predlagatelj predloga zakona je predstavil njegove spremembe in razloge zanje. Predlog zakona ukinja obvezno članstvo v Zdravniški zbornici in hkrati tudi določeno višino članarine. S tem se bo poenostavil tudi postopek plačevanja članarine, ki jo določa in pobira sama zbornica. Kot razloge za omenjene spremembe predlagatelj navaja vrsto polemik, ki so se v zadnjem času pojavile v javnosti v zvezi z obveznim članstvom in članarino v zdravniški zbornici ter v zvezi z aferami, ki so ogrozile zaupanje javnosti in same stroke. Ob tem navaja eno od raziskav, v kateri se je dobrih 53 odstotkov anketiranih zdravnikov izreklo za prostovoljno članstvo, 42 odstotkov pa za obvezno članstvo. Ne glede na različna stališča med zdravniki in tudi v civilno družbo, pa je primeren način organiziranja in delovanja zbornice zelo pomemben za sistem in kakovost zdravstvenega varstva. Prednosti prostovoljnega članstva naj bi bile svoboda odločanja glede združevanja, demokratizacija zbornic, višja kakovost in učinkovitost dela, večja odzivnost na potrebe članstva in večja transparentnost delovanja zbornice. Predlagatelj še poudarja, da zbornica ohranja pristojnost strokovnega nadzora in svetovanja ter podeljevanja in odvzemanja licenc.

Člani komisije so v razpravi zagovarjali pomen zborničnega sistema, ki pomeni sintezo države s stroko prek regulacije poklicev s pozitivno zakonodajo. Moč zbornice ni v številu članstva, ampak v znanju in izkušnjah njenih članov v dobrobit uporabnikom njihovih storitev ter v ustreznih pogojih za njihovo delo in izobraževanje. Komisija je predstavila argumente za obvezno članstvo in prednosti takšne sistemske ureditve za vse poklice, ki so organizirani v zbornice. Poudarili so, da so poklicne zbornice pomembne civilizacijske pridobitve družbe, saj pomenijo razpršenost moči na širšo družbo, kar pozitivno učinkuje na kakovost poklicnih storitev in strokovni nadzor nad njimi. Naloga zbornic v postmoderni družbi je predvsem v zagotavljanju varne in kakovostne zdravstvene oskrbe uporabnikom. Tako zbornice na eni strani regulirajo in nadzorujejo standarde zdravniškega poklica, na drugi pa ščitijo paciente pred nedovoljeno prakso v zdravstveni oskrbi, kar je še posebej pomembno v odprtem prostoru prostega pretoka pacientov in strokovnjakov. Obveznost članstva je zato povezana z vplivom in hkrati odgovornostjo njenih članov pri izvajanju zdravniškega poslanstva skladno s strokovnimi merili. Z obveznostjo članstva v zbornici so povezana tudi pooblastila, in sicer v okviru administrativno-upravnih postopkov in vsebinskih

zahtev ter meril za izvajanje zdravniške službe (podeljevanje licenc, specializacija, strokovni nadzor itd.). Predlagatelj sicer uvodoma opozarja, da bi bilo treba z ukinitvijo obveznega članstva omejiti tudi nekatera pooblastila zdravniške zbornice, vendar jih sam predlog zakona ne predvideva. Komisija je zato opozorila, da predlog zakona na neprimeren način ureja vprašanja delovanja zbornice, saj notranji problemi ne morejo biti pravi razlog za zakonske spremembe celotnega sistema. Že samo uvedba prostovoljnega članstva brez dodatnih določil o izvedbi in posledicah te spremembe bi povzročila škodo pri izvajanju zdravniške službe. Zato bi veljalo razmisliti o drugih načinih, ki bi uporabnikom omogočili še bolj kakovostno zdravstveno storitev, njenim članom pa boljše pogoje za uresničevanje poklicne odgovornosti. Po mnenju komisije bi prostovoljno članstvo pomenilo zmanjšanje moči same stroke. Kot so izpostavili člani komisije, so izkušnje po uvedbi prostovoljnega članstva v nekaterih drugih poklicnih dejavnostih pokazale na nevarnost zmanjševanja strokovnih standardov in postopno uničenje določenih poklicev. Po mnenju komisije deregulacija poklicev lahko pomeni hkrati tudi degradacijo poklicev. Obenem pa neobvezno članstvo zaradi heterogenih interesov znotraj strokovnih združenj slabi njihovo strokovno moč pri zastopanju skupnih interesov v razmerju do Vlade in omogoča izkoriščanje partikularnih interesov za politične namene.

Državni sekretar na Ministrstvu za zdravje je pojasnil, da Vlada predlog zakona ocenjuje kot neprimernega.

Komisija je še opozorila, da bi morali zbornični sistem v zdravstveni dejavnosti v Sloveniji glede članstva urediti celovito in za vse regulirane poklice enako. V prid izboljšanju organiziranja in delovanja zbornic pa je zlasti pomembna strokovna razprava o posebnostih obveznega in neobveznega članstva ter vpliv na vlogo in strokovni razvoj poklicev. Ob zborničnem organiziranju poklicev na področju zdravstva pa bi veljalo razmisliti o možnostih, kako bi v medsebojnem vplivanju zbornice (članov izvajalcev) in Vlade sodelovali tudi uporabniki njihovih storitev.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Poročilo Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Seznanitvi s pripombami Loterije Slovenije d.d. k zakonskemu urejanju omejevanja organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1)

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 56. seji, dne 30. 5. 2011, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Poročilo k Seznanitvi s pripombami Loterije Slovenije d.d. k zakonskemu urejanju omejevanja organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1).

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je seznanila s pripombami Loterije Slovenije d.d. k zakonskemu urejanju omejevanja organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo v osnutku Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika v času, objavljenega na spletni strani Ministrstva za pravosodje 19. 4. 2011, v fazi medresorskega usklajevanja.

Loterija Slovenije d.d. je podala pripombe k spremembam 212. člena veljavnega Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. št. 55/2008 (66/2008 popr.), št. 39/2009, 55/2009 Odl.US: U-I-73/09-19). Slednji ureja kazenske sankcije v zvezi z organiziranjem denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo in v drugem odstavku določa, da se z zaporom do treh let kaznuje oseba, ki zato, da bi sebi ali komu drugemu pridobila protipravno premoženjsko korist, v nasprotju s predpisi organizira,

sodeluje ali pomaga pri prirejanju klasičnih ali posebnih iger na srečo, iger na srečo preko medmrežja ali drugih elektronskih komunikacijskih sredstvih, za katere ni bilo izdano dovoljenje ali koncesija pristojnega organa.

Z osnutkom sprememb in dopolnitev Kazenskega zakonika, ki je bil v času njegove medresorske obravnave objavljen na spletni strani Ministrstva za pravosodje z datumom objave 19. 4. 2011, je bila v 78. členu predlagana sprememba drugega odstavka 212. člena Kazenskega zakonika, in sicer izbris besedila, ki je prirejanje iger na srečo brez koncesije ali dovoljenja določal kot kaznivo dejanje. Takšno spremembo je predlagatelj utemeljil z obrazložitvijo, da je prirejanje iger na srečo brez soglasja že določen kot prekršek po VI. poglavju Zakona o igrah na srečo ter se posledično izloča kot kaznivo dejanje po Kazenskem zakoniku. Tako bi ostalo kaznivo zgolj goljufivo ravnanje pri igrah na srečo.

Komisija ugotavlja, da Loterija Slovenije takšnemu urejanju nasprotuje zlasti z vidika nujnosti ohranitve prirejanja iger na srečo brez izdanega dovoljenja ali koncesije pristojnega organa kot inkriminiranega dejanja. Igre na srečo so namreč monopol države, ki ga je potrebno temu primerno tudi zaščititi.

Komisija podpira mnenje Loterije Slovenije, da naj prirejanje iger na srečo ostane prekršek po Zakonu o igrah na srečo, v primeru, ko si storilec s takšnim ravnanjem pridobi protipravno premoženjsko korist zase ali za koga drugega, pa naj se to dejanje obravnava kot kaznivo na podali določb Kazenskega zakonika. Kot razmejitev med prekrškom in kaznivim dejanjem tako služi teža storjenega protipravnega dejanja oziroma ugotovljena protipravna premoženjska korist, s takšnim urejanjem pa se zagotavlja tudi učinkovito omejevanje organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo. Zlasti zato, ker kazenske sankcije kot so izreki visokih glob ali odvzemi igralnih naprav, velikokrat ne dosežejo svojega namena oziroma pogosto, zlasti pri igrah na daljavo, ali niso izvedljive ali pa niso tako visoke, da bi zagotavljale ustrezno sorazmerno kazen glede na možne visoke zaslužke.

Komisija pri tem opozarja, da tuji prireditelji iger na srečo še vedno agresivno in nenadzirano vstopajo na slovenski trg iger na srečo. Veliko pove tudi podatek iz nedavne raziskave agencije Gideon, ki je na podlagi anket ugotovila, da naj bi v lanskem letu slovensko prebivalstvo za igre na srečo tujim prirediteljem iger na srečo vplačalo od 60 do 70 milijonov evrov finančnih sredstev. Ob upoštevanju zakonske ureditve, ki določa, da mora vsak slovenski prireditelj iger na srečo od prejetih vplačil plačati tako davek kot koncesijsko dajatev, gre za velike vsote denarja, ki se stekajo iz države. Prej omenjeni visoki znesek denarja, ki se nekontrolirano odvaža tujim prirediteljem iger na srečo brez ustreznih dovoljenj, namreč pomeni velik potencialni priliv za proračun Republike Slovenije z vidika pobranih davščin, z vidika koncesijskih dajatev pa potencialni finančni priliv za financiranje pomembnih programov invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij ter za investicije v razvoj lokalnega okolja.

Komisija se je v nadaljevanju seznanila s pojasnilom pristojnega Ministrstva za pravosodje, katerega predstavnica je pojasnila, da so bile podane pripombe Loterije Slovenije d.d., v skladu z mnenjem Urada za nadzor prirejanja iger na srečo, po izvedeni fazi medresorskega usklajevanja upoštevane ter da so že vključene v besedilo predloga zakona, ki je bilo v obravnavo Vladi Republike Slovenije poslano v petek, 27. maja 2011.

Komisija posledično ugotavlja, da je predlagatelj pripombe Loterije Slovenije d.d. upošteval in je besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika v skladu z njimi dopolnil. Komisija takšno odločitev predlagatelja podpira.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o evropskih svetih delavcev (ZESD-1) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela naslednje Mnenje k Predlogu zakona o evropskih svetih delavcev (ZESD-1) - druga obravnava.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 56. seji 30. maja 2011 obravnavala Predlog zakona o evropskih svetih delavcev, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona podpira.

Predlog zakona je uskladitev Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2009/38/ES iz leta 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev (v nadaljevanju ESD) oziroma o uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah (večjih podjetjih z najmanj 1000 zaposlenimi od tega najmanj po 150 delavcev v vsaj dveh državah članicah) in na področju delavskih pravic pri obveščanju in posvetovanju na nadnacionalni ravni v Evropski uniji in Evropski gospodarski skupnosti. Sistem obveščanja in posvetovanja temelji na načelu prostovoljnosti, to je pravica delavcev in ne njihova dolžnost. Predlog zakona uvaja dogovor o ustanovitvi ESD med posebnim pogajalskim telesom in glavnim poslovodstvom, ali ureditev drugačnega postopka obveščanja in posvetovanja. ESD se mora z glavnim poslovodstvom sestati vsaj enkrat letno zaradi obveščanja in posvetovanja o poslovnih zadevah oziroma v izjemnih okoliščinah. Predlog za razliko od prejšnje ureditve jasneje opredeljuje, da sta obveščanje in posvetovanje omejena le na nadnacionalna poslovna vprašanja. Predlog natančneje opredeljuje pojma obveščanja in posvetovanja. Obveščanje je posredovanje podatkov predstavnikom delavcev s strani delodajalca. Delavci se na ta način lahko seznanijo z zadevami in jih preučijo. Posvetovanje pa predstavnikom delavcem omogoča, da brez poseganja v pristojnost vodstva v razumnem času dajo mnenje o predlaganih rešitvah. Predlog natančneje opredeljuje zahtevo o zbiranju in posredovanju podatkov, kar je dolžnost poleg glavnega poslovodstva tudi poslovodstev vseh družb, da posredujejo informacije vsem zainteresiranim stranem v pogajanjih. Predlog dopolnjuje način delovanja in sestave posebnega pogajalskega telesa in ESD, obenem pa izpolnjuje zahteve direktive za dopolnitev zakonodaje za zagotovitev uravnoteženega predstavnštva delavcev v ESD. Nadgrajuje vlogo ESD, ki je kolektivni zastopnik interesov delavcev pri uresničevanju pravic iz direktive, in so zanj zagotovljena ustrezna sredstva. Posebej je poudarjena pravica delavskim predstavnikom do izobraževanja. Predlog zakona izboljšuje pravno varnost zaposlenih in njeno učinkovitost ter povečuje možnosti udeležbe delavcev pri poslovnih odločitvah družb.

Komisija je bila seznanjena, da je predlog zakona podprl socialno-ekonomski svet oziroma predstavniki tako delojemalcev kot delodajalcev. Komisija je predlog zakona soglasno podprla.

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve k Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 13 - Ribišтво za Hrvaško (ZAUPNO)

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 17. izredni seji 2. 6. 2011 sprejela naslednje Mnenje k Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 13 - Ribišťvo za Hrvaško (ZAUPNO).

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na seji dne 2. 6. 2011 obravnavala Stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 13 - Ribišťvo za Hrvaško (ZAUPNO), ki ga je Državnemu zboru na podlagi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Po končani razpravi so člani Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve glasovali o naslednjem predlogu m n e n j a:

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve podpira Stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 13- Ribišťvo za Hrvaško.

Vincenc Otoničar, l. r.
predsednik